

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka <http://eestielu.delfi.ee>

Nr 11 (223)

DETSEMBER 2012

Hind 0.20 eurot

Ole koos meiega: **facebook**

Kaarmal avati renoveeritud broilerifarm

Eesti suurim linnulihakasvataja ja -tootja Tallegg avas renoveeritud Kaarma broilerifarmi.

Euroopa Liidu nõuetele vastavas ja parima võimaliku tehnoloogiaga varustatud Kaarma farmis saab tööd 5 inimest, 1 mehaanik ja 4 talitajat.

ASi Tallegg juhatuse esimees Teet Soorm andis Kaarma farmi avamisel ülevaate linnuliha tarbimisest ja tootmisest Eestis ning tutvustas broilerili-

põllumeestelt.

Põllumajandusminister Helir-Valdor Seeder soovitas oma tervituskõnes firmal laieneda edasi, Tallinnast veelgi kaugemale, ka endise Liivimaa aladele. Sellega aidataks kaasa Eesti isevaretuse taseme tõusmisele, miks mitte tulevikus ka 100%-ni.

Vallavanem Indrek Kesküla rõõmustas endiste Kaarma kanalate renoveerimise üle tänapäevaseks tootmis-

Vallavanem Indrek Kesküla andmas üle vallapoolseid tervitusi broilerifarmi avamisel. Foto: Ilve Tobreluts.

ha tootmisketti Talleggis. Eesti isevaretustuse tase moodustab praegu 59% tarbimisest.

Talleggi tootmisüksused on enamasti hajutatud ümber Tallinna linna. Nüüdseks on neli farmi ka Tallinnast kaugemal, üks neist nüüd Kaarma farm Väike-Maarja vallas.

Kaarma farmi tootlikkust iseloomustades rääkis Teet Soorm, et korraga elab farmi kaheksas majas 224 000 tibu, aastaseks tootismahuks kujuneb 1,7 miljonit broilerit.

Teet Soormi sõnul hakatakse Kaarma farmis lindude toitmisel lisaks jõusöödale kasutama ka nn „märga vilja“, mis parandab jõusööda seedimist ning vilja kuivatamine jääb ära. Kogu söödaks vajaminev teravili ostetakse Eesti

tevõtteks ja soovitas silma peal hoida naabruses paikneval AS-il Baltic Agro, mis tunnistati tänavu valla Kauni Kodu konkursil kõige paremini korraldatud tootmishoonete kompleksiks. „Naabrist paremaks!“ nentis vallavanem ja kinkis asjaliku töövahendi – lumelabida. Samuti andis Indrek Kesküla pidulikult vastset renoveeritud ja kasutusele võetud Kaarma broilerifarmile üle ehitusjärgsed kasutusloa.

Lindilõikamise juures rääkis Teet Soorm, et Kaarma broilerifarmi vana silt restaureeriti ja võeti taas kasutusse. Seega ka midagi sümbolset ja püsivat, mis seob siinse kandi tootmise erinevaid ajajärke.

Ilve Tobreluts

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts tunnustas Egne Liivalaidi Lokulauaga

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts (ERRS) andis üle traditsioonilised auhinnad, Lokulauad, aastase tegevuse eest rahvatantsu ja -muusika maastikul. Tänu kontserdil tänati sel aastal enim silma paistnud tegijaid ja anti üle kuus seltsi aastaauhinda.

„Me täname sel korral neid inimesi, kes on aasta jooksul enim inimesi tantsu juurde toonud ja hoidnud ning tantsurõõmu pakkunud,“ ütles ERRSi juhatuse esimees Kalev Järvela.

Kuue tunnustatu seas oli ka Tantsuseltsi Tarapita tantsujuht, Väike-Maarja gümnaasiumi õpetaja Egne Liivalaid, kelle õpilasi oli enim VII üle-eestisel koolinoorte rahvatantsufestivalil Pärnus. Väike-Maarja kool on ise järgmise aasta noorte rahvatantsufestivali üks korraldajaid.

Teised Lokulauad pälvisid III Soome-Eesti tantsupeo soomepoolne pealavastaja Petri Kauppinen ning sellele peole enim tantsijaid viinud noor tantsuõpetaja Kristiina Kapper.

Pelgulinna Gümnaasium on aidanud alates 2005. aastast ERRSi korraldada koolinoorte rahvatantsufestivali, kus osaleb pool tuhat noort tantsuhimulist üle Eesti. ERRS tänas kooli senise tõhusa koostöö eest.

Ühe Lokulaua viis loomingulise tegevuse eest koju tantsulooja ja noorte-

ansambli Sõleke juht Helena-Mariana Reimann, kes oli viimasel uute tantsude konkursil enim pärjatud autor. Neli tema tantsu valiti parimate sekka.

Sügava kumarduse tegi selts Kukepillidele, kes on kõige kauem eestlasi tantsitanud ansambel ning kelle lauludele on enim uusi tantse loodud.

Mainekale auhinna lisavad kaalu ka eelmise aasta 6 laureaati – kõik tuntud tantsuloojad ja tantsupidude üldjuhid.

Lisaks Egne Liivalaidi aktiivsele tegevusele tantsuõpetajana on ka Väike-Maarja gümnaasium ja vald oma nime seni väga heas valguses näidanud – laste vaba aja sisustamiseks panustamine võiks olla prioriteet ka edaspidi.

Tantsuõpetaja Egne Liivalaid. Foto: Kalev Pärtelpoeg.

Tantsuseltsi Tarapita

Hämar aeg
täis helkjat ootust,
valguse ja rõõmu lootust –
see on jõulukuu.

Miski harras, miski püha
lähemale tuleb üha,
varjutades maad.

Hing on avar. Rõõm, rahu,
nõnda palju sinna mahub.
Laulud südames ja suus...

Erich Meerja

Ilusat jõuluaega!

Tervist, õnne,
ja edukaid ettevõtmisi
tulevaks aastaks!

Väike-Maarja Vallavalikogu
ja Vallavalitsus

Simuna Kapell lausa lummas oma esinemisega kuulajaid valla 21. aastapäeva tähistamisel Simuna rahvamajas. Foto: Ilve Tobreluts.

Väike-Maarja Seltsimaja
100. aastapäevale pühendatud

VÄIKE-MAARJA IV MUUSIKAFESTIVAL

21.-23. detsembrini 2012

REEDEL, 21. detsembril
kell 19.00 kontsert Väike-Maarja Seltsimajas
Esinevad Tallinna Ülikooli Meeskoor, Politsei- ja Piirivalveorkester, solist Marvi Vallaste, Dirigeerivad Arvi Müda, Jüri Rent ja Indrek Vijard. Lõbus ja talvehõnguline kava. Pileti hind 3 eurot.

LAUPÄEVAL, 22. detsembril
kell 16.00 kontsert Kiltsi mõisas
Esinevad Kristina Vahi (sopran), Olari Viikholm (bariton), Piret Hubak (klaver). Kontsert on tasuta.

PÜHAPÄEVAL, 23. detsembril
kell 14.00 kontsert Väike-Maarja kirikus
Esinevad Pille Lill (sopran), Marlena Domirovska (sopran, Läti), Tiia Tenno (orel). Kontsert on tasuta.

Tänavune festival toimub koostöös Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liidu, Väike-Maarja Vallavalitsuse, Pille Lille Muusikute Toetusfondi ja Väike-Maarja Muusikaseltsiga.
Info: Väike-Maarja Seltsimaja 3261837, 3302 4437
www.v-maarja.ee/muusikafestival

Vallavanema kuu

Mõtteid detsembris

Soojas toas ja küünlasära valgel on hea meeles pidada, et jõuluaja peamine mõte on ikkagi valgusaja tagasitulek. Jõulude juurde kuulub ka rõõm ja rahu. Juhul kui Te leiate ennast suurtel supermarketites parkimiskoha otsingul või siis ärritunult kinke valimas, siis tõenäoliselt ei ole veel jõulude peamine mõte Teid kätte saanud. Sel hetkel tasub peatuda ja vaadata enda ümber, kaaluda, kas me liialt palju ei arvesta tundeid ümber rahaks. Kõik on ju tegelikult meie enda otsustada, milliseid jõule me tahame: värvilistelt reklaamlehtede moodi või südamest tulevaid.

Kindlasti on aastalõpp tavaliselt ka see aeg, kus me vaatame möödunud aastale, teeme kokkuvõtteid, rõõmustame meie õnnestumiste üle ning analüüsime olukordi, kus oleks võinud minna paremini. Kui me võtame kokku meie koduvalla aasta, siis siinkohal oleks mul hea võimalus nimetada kõik need investeeringud, mis meie omavalitsuses käesoleval aastal tehti. Simuna kool, Triigi võimla, gümnaasiumi algkoolimaja, Kiltsi mõisapark, hooldekodu, mänguväljak, õppekeskus. Neid on tõesti mitmeid ja rõõmustagem selle üle koos, sest neid ei saaks teha vallavalitsus ilma oma elaniketa. Oluline on rahastus. Isegi kui sageli on investeeritud sooritatud mitmesuguste projektide abil, siis ka nendes tuleb omaosalus katta vallaelarvest. Kuna meie elanikelt laekuv tulumaks omab olulist osa valla eelarvest, siis võib öelda, et igas tehtud investeeringus on osake iga elaniku panust. Heameelt valmistab kind-

lasti ka see, et mitmed meie vallas asuvad ettevõtted on julgelt vaatas homsesse ning on käesoleval aastal oluliselt oma ettevõtteid laiendanud ja moderniseerinud. See loob võimaluse, et meie elanikel jätkub siin tööd. See omakorda suurendab võimalust, et meie piirkonnas elanike arv stabiilsem püsiks. Elanike arvu stabiilsus ei ole ainult Väike-Maarja vallale väljakutseks, see on kogu Lääne-Virumaa ja enamuse Eesti omavalitsuste jaoks oluline teema. Meie valda külastasid detsembris külalised sõprusvallast Sonkajärvist, nende vallavanema Simo Mäkineni sõnade kohaselt on sama väljakutse ka seal.

Lisaks ettevõtlusele võime rääkida haridusest, kultuurist, sotsiaalvaldkonnast või spordist, kindlasti leiame palju tegevusi, mis väärivad kiidusõnu. Samas on veel palju tegemata tegusid ning alati on võimalik teha asju paremini ning leida uusi lahendusi. Vallavalitsus viis eelmisel kalendrikuul läbi küsitluse ja kolm avalikku koosolekut Simunas, Vaos ja Väike-Maarjas. Ka Teie poolt antud tagasisidest saame me õppida ja asju paremini teha.

Võime esitada küsimuse, kas oleme õnnelikumad kui eelmisel aastal? Kindlasti sõltub see vastus iga küsija väärtuskaalast. Kui suurt osa sellel skaalal omavad elamisväärtused (näiteks maja, palk, elukutse, kaupade hinnad) või sotsiaalsed väärtused (näiteks otsustusvabadus, eneseteostus, pere-

Valla 21. aastapäeva tähistamisel tunnustasid vallavanem Indrek Kesküla ja keskkonnanõunik Leie Nõmmiste valla kaunite kodude omanikke. Üheks kauni kodu omanikuks on perekond Haiba. Foto: Ilve Tobreluts.

kond) – see on iga inimese enda määrata.

Käesoleva aasta jõuludesse on põimitud suurte ja oluliste muutuste kuulutamine. Me oleme oma nahal tundnud, milliseid üllatusi on loodusel varuks. Talvel on alati mõistlik kodus hoida pisikest toidutagavara, küünlaid,

vett ning sõita lähedastele jõulusoove viima autoga, milles on piisavalt kütust ja igaks juhuks ka lumelabidas.

Hetkel meie vallas ringi käies võib leida mitmetes kohtades kauneid jõulutulukesi ja kui nina kaudu sügavalt sisse hingata, on kindlasti võimalik tunda piparkookide lõhnagi. Kätte on

saabunud küünlasära ja jõulurahu aeg. Loodan, et jõlumehe kingikotis on ruumi ka täiesti lihtsatele asjadele: tervis, rõõm ja kasvõi igal õhtul veidi aega, et oma lähedastega koos olla.

Häid jõulupühi kõigile!

Vallavalitsuse materjalid

Katastriüksuste jagamine ja kohaaadresside määramine

- Nõustuti katastriüksuste 92701:001:0044, 9270:001:2250 ja 16101:002:0142 jagamisega. Määrati uute katastriüksuste koha-aadressid ja maa sihtotstarve.

Väljastati ehitisluba

- FIE-le Maie Talu aiamaia laiendamiseks (kasvuhoone rajamiseks);
- Tarmo Rõngasele rajatise (tuulegeneraator 10 kW) püstitamiseks;
- OÜ-le Greengrow lao rekonstrueerimiseks Ebavere külas.
- Väike-Maarja Vallavalitsusele hoonete lammutamiseks Triigi külas ja Kaarma tööstusala tee rekonstrueerimiseks.

Väljastati kasutusluba

- Elektrilevi OÜ-le elektrivarustuse rajamiseks Simuna alevikus Alajaama t 1, Alajaama t, Alajaama t 2 ja 4, Orguse t 5 kinnistutel;
- Väike-Maarja Vallavalitsusele Kaar-

ma tööstusala tee rekonstrueerimisjärgseks (esimene etapp) kasutamiseks asukohaga Ebavere küla Kaarma teerist kuni Proteiinitehaseni;

- OÜ-le Pandivere L.T. tootmishoone rekonstrueerimisjärgseks kasutamiseks;
- AS-le Tele 2 Eesti mobiilsidemasti ja seadmekonteineri kasutamiseks aadressil Simuna alevik Alajaama 2;
- AS-le Tallegg lindla nr 1- 8 hoonete ja olmehoone rekonstrueerimisjärgseks kasutamiseks aadressil Ebavere küla Tibula;
- AS-le Kaarma KT Ebavere külas asuva Kaarma tankla parkla kasutamiseks.

Määrati projekteerimistingimused

- AS-le Starman sidekanali projekteerimiseks;
- AS-le Starman sidekanali projekteerimiseks Väike-Maarja alevikus Ravi tn 8, Ravi tn 7b, Lõuna tn 11, Lõuna tn ja Ravi tn.

Anti kirjalik nõusolek

- OÜ-le Leanne Aed ja Kodu väikeehitise ehitamiseks;
- Väike-Maarja Vallavalitsusele koolimaja mänguväljaku laiendamiseks aadressil Väike-Maarja vald Väike-Maarja alevik Pikk tn 23;
- Reoveekanalisatsiooni ja veetrassi rajamiseks Kiltsi alevikus;
- Õhksoojuspumba paigaldamiseks ja elektripaigalduse rekonstrueerimiseks Vao külas
- MTÜ-le Põhjakonn tiigi loomiseks, mudakonna paljunemistingimuste parandamiseks Pudivere külas Liivaaugul.

Hanked

- Kuulutati välja lihtmenetlusega hange Simuna kooli puukuurile ja Väike-Maarja sauna puukuurile ehitaja leidmiseks.
- Kinnitati riigihanke Väike-Maarja valla koristusteenus 2013 edukaks pakujaks OÜ Clean Up.

Sotsiaaltoetuste määrade kehtestamine

- Otsustati kehtestada esimesse klassi mineva lapse toetuse määraks 50 eurot, sünnitoetuse määraks 250 eurot

ja matusetoetuse määraks 70 eurot.

Kinkekaardi maksumuse kinnitamine

- Kinnitati 2012. aastal suurte pere- de, eestkoste all olevate laste ja puuetega laste (kokku 98 last) jõulu kinkekaardi maksumuseks 30 eurot.

Väike-Maarja Hooldekodu kohatusu kehtestamine

- Kehtestati Väike-Maarja Hooldekodu kohatusuks 475 eurot kuus.

Korraldatud jäätmevedu

- Anti nõusolek kahele taotlejale korraldatud jäätmeveoga liitumiseks suveperioodiks.

Projektipõhise toetuse eraldamine

- Eraldti MTÜ Võivere Tuuleveski projektile „Võivere tuuleveski rekonstrueerimine Struve – Tenneri muuseumi II ehituse etapp“ 1400 eurot.

Isiklik kasutusõigus

- Seati tähtajatu isiklik kasutusõigus Elektrilevi OÜ järgmistele kinnistutele: 1.1 Kruusiaugu-Äntu (registriosa

5324831); 1.2 Kruusiaugu-Eipri (registriosa 5329631); 1.3 Krossiraja (registriosa 5326131).

Vallavara võõrandamine

- Otsustati müüa Väike-Maarja alevikus Säde tänav 1 kortermajas asuv korteriomand.
- Otsustati müüa avaliku kirjaliku enampakkumise korras Väike-Maarja alevikus Lõuna tn 15 asuv korteriomand.

Vallavara tasuta kasutusse andmine

- Otsustati anda Mäike-Maarja Muuseumisõprade Seltsile tasuta kasutada Väike-Maarja muuseumis paiknev 13,94 m² suurune ruum.

Välisõhu saasteloa taotlusele arvamuse andmine

- Otsustati mitte nõustuda OÜ Ebavere Graanul põletusseadmetes 2000 t/a kondijahu kasutamise. Teha OÜ-le Ebavere Graanul ettepanek viia läbi iga 5 aasta tagant saasteallikatest tahkete osakeste mõõtmised koos hajuvusarvutustega.

Volikogu materjalid

29. novembri volikogus arutatust

Istungist võttis osa 12 volikogu liiget

1. OÜ SF Pandivere ja Aare Kalsoni poolt esitatud vaiete lahendamine

Volikogu põhjendusi ja neist tulenevaid õiguslikke järeldusi selgitas jurist-nõunik Peeter Rahnik.

Otsustati jätta OÜ SF Pandivere ja Aare Kalsoni vaided rahuldamata.

2. Detailplaneeringu kehtestamine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.
Detailplaneeringu koostamise ees-

märk on olemasolevale graanulitootmisele soojuse ja elektri tootmise lisamiseks soojuse ja elektri koostootmisjaama rajamine koos sinna juurde kuuluvate abihoonete ja rajatistega.

Otsustati kehtestada Väike-Maarja vallas Ebavere külas Tehase, Paemurru, Alajaama ja Lõuna katastriüksustele ligikaudu 10 ha suurusele maa-alale OÜ Hendrikson&Ko poolt koostatud detailplaneering.

3. Väike-Maarja valla 2012. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine

Ette kandis vanemökonomist Piret Nurmetalud.

Otsustati vastu võtta Väike-Maarja valla 2012. aasta II lisaeelarve, põhitegevuse tulud kogumahus 24 348 eurot ja põhitegevuse kulud kogumahus -45 852 eurot ning kinnitada investeerimistegevuse kuludeks 68 277 eurot.

4. Sotsiaaltoetuste määramise kord

Ette kandis sotsiaalosakonna juhataja Ene Kinks.
Otsustati vastu võtta sotsiaaltoetuste määramise kord.

5. Eluruumi alaliste kulude piirmäärade kehtestamine

Ette kandis sotsiaalosakonna juhataja Ene Kinks.
Otsustati kehtestada eluruumi alaliste kulude piirmäärad.

6. Vallavanema puhkusele lubamine

Otsustati lubada vallavanem Indrek Kesküla puhkusele 11.-23. detsembrini 2012. a.

I n f o Vallavanem Indrek Kesküla andis infot:

- valla aastapäeva tähistamisest;
- avalikest koosolekutest Simunas, Vaos ja Väike-Maarja vallamajas;
- koostööst Simuna osavallavane-maga;
- valla 2013. aasta eelarve projekti I lugemisest vallavalitsuses;
- kohtumisest rahandusministeeriumi ametnikuga haridusvaldkonna rahastamise küsimustes;
- 26. novembril toimunud detailpla-

neeringu avalikust arutelust;

- VIROLi koosolekust;
- MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus üldkoosolekust;
- PAIKi piirkonna valdade koostööst turismivaldkonnas;
- vallas toimunud heaoluküsitlusest;
- avatud elektriturust ja valdade ühishankest.

Ettevõtja, arendaja Alan Senkel andis infot:

- elektrituuliku paigaldamisest Väike-Maarja vallas, Aburi külas asuvatele Raja ja Liivaku kinnistutele.

Järgmine vallavolikogu istung toimub 27. detsembril.

Hea Väike-Maarja valla rahvas!

Tugev side mineviku ja oleviku vahel annab kogukonnale jõu ja sihikindluse. Kui paariaastatagune torm kiriku tornikiivri viis, ei uskunud nii mõnigi, et see lähemas tulevikus taas Väike-Maarja siluetti kaunistaks. Kuid ometi oli vähem kui kahe aastaga ning erinevate asutuste ja inimeste toel selleks vajalik rahasumma koos ning torn taas aleviku kohal kõrgumas ja saabujaid tervitamas.

Üksteist mõistva ja tugeva kogukonna aluseks on oma kultuurilugu ja hariduselu. Väike-Maarja valla niigi tihe seltsielu sai erilise hoo sisse seoses seltsimaja 100. aastapäeva tähistamiseks korraldatud tantsutubade, kinopäeva, talutoidupäeva, näitemänguga stiilipeo ja palju muuga, mis sidus erinevaid generatsioone, tugevdas kokkukuuluvustunnet ning väärtustas kodupalgalugu ja järjepidevust. Pole kaugeltki tavapärane, et ühe maja aastapäeva tähistamiseks korraldatakse ühes Eesti vallas terve ürituste sari, nii et paratamatult satub nende sündmuste keerisesse iga kohalik ja rohkesti külalisi väljastpooltki. Selle ühelt poolt eelduseks, teisalt tulemukski on, et Väike-Maarja ei ole oma parnassi unustanud! Mihkel Mutt on öelnud: „Too, kelle kohta kõik kirjas, on mingil viisil rohkem olemas kui too,

kelle kohta pole. Temal on rohkem tulevikulootust.” Nii on ehk enam tulevi-

ternetinäitused on aga taas üks lisaniiit ühendamas inimesi oma minevikuga, kutsudes kaasa mõtlema ja teadmisi edasi andma.

Väarikaid ja järjepidevust näitavaid tähtpäevi oli lõppeval aastal teisigi. Triigi raamatukogu tähistas 60ndat aastapäeva, Simuna lasteaid ja Väike-Maarja õppekeskus mõlemad 50ndat. Arvult juba 25. kodukandipäevad on kujunenud oma-moodi sümboliks ning kohutumisajaks ja -paigaks ka kaugemale rännanud väike-maarjalastele.

Ning mis võiks kodu valikulgi olulisem olla kui hea ja arenev elukeskkond. Renoveeritud Kiltsi mõis pakub tegevust nii õpilastele kui täiskasvanutele, nii kunsti- kui muusikahuvilistele, rääkimata turistidest. Lõppeval aastal said esindusliku välimuse nii Väike-Maarja hooldekodu, algklasside maja kui Triigi spordihoone. Olu-line on, et asjad toimiksid ja liiguksid edasi!

Soovin teile edaspidisekski sihikindlust, järjepidevust, värskaid ja julgeid ideid!

Rahulikku jõuluaega!

Einar Vallbaum
Lääne-Viru maavanem

kulootust ka auväärsel ja värskelt taastatud ajaloolise nimega Väike-Maarja seltsimajal, mille möödunud aastasajast nägi juubeli puhul trükivalgust raamat. Muuseumi uuenduslikud in-

Jõuluaegne tagasipilk aastale

Mööduvale aastale tagasi mõeldes tuleks seda analüüsida ilmselt erinevalt tasanditelt. Aasta on olnud väga sündmusterohke ja seda nii maailma, Euroopa, vabariigi, maakonna kui ka valla tasandil. On ju kõik tasandid omavahel seotud ja esmapilgul seostumatud sündmused ja olukorrad annavad aga mõnikord lausa ootamatuid seoseid. Oleme ju praeguseks ajaks väga sügavalt integreerunud kõikide tasandite poliitikasse ja majandusse. Järgnevalt tooksin lühidalt mõned mõtted iga tasandi kohta, mis kõigepealt pähe tulevad.

Maailma elus on endiselt päevakorral nii poliitilised kui ka sõjalised kriisid. Sõjalistes kriisides osalevad ka meie Eesti enda sõjamehed ja nendega juhtunud õnnetusi on alati raske taluda. Maailma majanduse arengus on märgata väga suuri erinevusi riikide vahel, mis seab eriti ettevõtjad suurte probleemide ette.

Euroopa rahandus- ja majanduskriis jätkub ja teatud riikides on märgata isegi selle suurenemist. Need pingutused, mida tehakse euro päästmiseks, on lausa kolossaalsed ja rahakogused lausa hoomamatud. Eesti ettevõtjate jaoks on kurb see, et nende peamised eksporditurud on põhjamaad ja kui nende majandus langeb, avaldab see meile juba täiesti käegakatsutavalt negatiivset mõju.

Vabariigi tasemel on kirgi kütnud meie poliitikud, kelle käitumine tun-

dub olema vahel rohkem kui kummaline. Vabariigi ees seisvate ülesannete lahendamise asemel tegeldakse sageli valetamise ja vassimisega. Rahvas on nõus poliitikutele andestama nende

teadmatusest või oskuste puudumisest tulenevad vead, kuid mitte valetamise. Imelik, et pidevalt ühe ja sama reha peale astutakse. Maakonnas on suurima tähelepanu

osaliseks saanud maavanem, kes tunneb endas jõudu ühendada mõlemad Virumaad üheks ja suureks Virumaaks ja asuda seda ise juhtima. Ilmselt seda lähiaastatel siiski ei juhtu ja meie maakond peab jätkama endisel kujul.

Vallas on elu kulgenud kõigi raskuste kiuste suures osas vastavalt valla arengukavas ettenähtud tegevustele. Kuna valla infrastruktuur on väga suur, kulub selle remondiks ja kaasajastamiseks igal aastal küllaltki suur summa raha. Teisiti poleks see aga võimalik, sest ka maal peab inimene nii nagu linnaski saama võimalikult kvaliteetseid teenuseid. Ainult nii on võimalik võidelda inimeste lahkumise vastu suurematesse keskustesse või hoopis välismaale. Enamikul omavalitsustest seisavad ees rasked ajad. Kui ei toimu otsustavat tulubaasi suurenemist lähiaastatel, on omavalitsused sunnitud kindlasti asuma liitumiste teele. Kas see toimub riigi sundusena või vabatahtlikult, näitab aeg.

Need olid mõned mõtted praegusest olukorrast erinevatel tasanditel enne aastalõppu. Soovin kõigile meelekindlust raskuste trotsimisel, sest elu eest ju ära ei põgene. Uueks aastaks kõigile head tervist ja saagu teoks kõik kavandatavad tegevused!

Olev Liblikmann
Volikogu esimees

Hea vallarahvas!

Detsember on taas käes ning hakkabki lõppema aasta. Kuidas on aasta politseile möödunud – võib vastata, et tõiselt.

Kui eelmise aasta lõpus pidime statistikas kirjutama mitmed vargusi, mille toimepanijaid tabada oli suhteliselt keeruline, siis kriminaalpolitseinike hea töö tulemusel said mitmed vallas tegutsenud kurjategijad tuvastatud. Näiteks tehti kindlaks kurjategijad, kes möödunud aasta lõpus ja alguses panid toime vargusi Kaarmal, Väike-Maarjas Ehitajate teel ja Tamsalu maanteel, samuti said kahtlustuse need noored, kes Määri külast varastasid veoauto.

Varguste tõhusam avastamine ei koosne ainult korrakaitse- või kriminaalpolitsei töödest, vaid siin on väga suur roll ka kogukonnal ehk nendel valistel inimestel, kes on meie ümber. Igasugune kaasabi on alati teretulnud, sest koostööd tehes võivad väikesed infokillud viia jälile kurjategijatele. Igaüks, kes on märganud midagi kahtlast ja sellest teavitanud ametiasutusi, saab kinnitada iseendale, et ta on oma kogukonna turvalisemaks muutmiseks midagi kasulikku ära teinud.

Ei ole head ilma halvata ja kahjuks hõrenesid meie abipolitseinike read Lauri lahkumisega. Lauri suutis oma lühikese abipolitseinikuks olemise

jooksul käia patrullis ja abistada patrullpolitseinikke nende töös ning seeläbi tagada meie turvalisust. Kahjuks jäi see aeg aga üüriseks.

Samuti on varjutanud politsei head mainet ka kiirusmõõtjatega seotud skandaal, mille tulemusel pidid tagasi astuma kõrged ametnikud.

Muret valmistab inimeste kohati väga hoolimatu käitumine liikluses. Nende inimeste suhtes, kes oma ükskõiksusega panevad

liikluses ohtu nii enda kui teiste liiklejate elu, politsei leplikkust üles ei näita ning karistab neid täie rangusega. Liikluse turvalisus ei ole ainult politsei asi, seega peab rikkujatel muutuma mõtteviis – liikluses loob või tagab turvalisust iga liikleja, pidades kinni seadusest ning arvestades ka teiste liiklejatega. Siinkohal tahan tänada aga neid inimesi, kes on üles näidanud seaduskuulekust, hoolivust ja arvestanud teiste liiklejatega.

Veel tahan edasi anda siirad tänusõnad politsei poolt kõigile, kes on aidanud tagada meie kogukonna turvalisust.

Ilusat valget jõuluaega ning head uut aastat!

Jaanus Mätas
piirkonnavanem

2012. aasta raamatukogudes

Aasta oli tegus ja huvitav. Väga vastutusrikas ettevõtmine oli Lääne-Virumaa raamatukoguhoidjate kahepäevase koolitusseminari ettevalmistamine ja läbiviimine Simunas. Tänu Simuna raamatukogule, rahvamajale ja koolile, kaasa aitamaks koolituse kordaminekul.

Triigi raamatukogu tähistas 60. sünnipäeva. Tiit Grünthal andis ülevaate raamatukogu käekäigust Triigis läbi pikkade aastakümnete. Õdusale koosolemisele lisasid minevikunoote Kaja Teder ja Inge Lehtlaan Arno Kasemaa humoorikate kolhoositeemaliste sketšidega.

Väga tublid oldi Kiltsis, kus MTÜ Meie Kiltsi algatusel laiendati ja remonditi lastefondi

ruum. Vahetati aknad, elektrijuhtmetistik, värvi, tapeediti. Uute vaipade ja patjade peal on nüüd palju mugavam mängida ja Riina Tali loetud lugusid kuulata. Kõigile raamatukogude lugejatele ja külastajatele soovin uueks aastaks toredaid lugemiselaami ja just neid raamatuid, mis igaühe hinges vastu heliseva

hakkab!

Irma Raatma

Tänuga lahkuvale aastale mõeldes

2012. aasta – Väike-Maarja Õppekeskuse täiskasvanute täiendkoolitus arvudes: kursusi 13, akadeemilisi tunde 570, osalejaid 153.

Mis peitub nende arvude taga? Enamik kursusi toimus Euroopa Sotsiaalfondi rahalisel toetusel, rahastajateks olid ka Eesti Töötukassa ning asutused ja ettevõtjad. Kursusi korraldasime ikka oma kooli erialade raames: toitlustusvaldkond, arvutiõpetus, kaubandus, mootorsõidukijuhi koolitus, samuti esmaabi, toiduhügieen, soome keel ja karjääriõpe noortele.

Tahan tänada teid, meie tublid ja kursuslaste poolt hinnatud õpetajalektoreid:

Anu Eenpuu, Airi Püss, Merike Kolde, Anneli Kütt, Ülle Käär, Velle Taraste, Marje Muusikus, Aviva Gubaidulina, Meeli Veia, Tarmu Pajula, Aivar Liivalaid.

Suur-suur tänu meie õppealajuhata-

ja Mari Lepale, kes leidis alati kursuste jaoks tunniplaanis ruumi ja sekretär Helve Leemetsale, kelle abita oleks dokumentatsiooni korrashoidmine probleematailine.

Täna südamest ka meie vallavalitsuse töötajaid suurepärase koostöö ja abivalmiduse eest.

Minu eriline tänu kuulub aga teile, kallid kursused, teie aktiivse osalemise ning toredate ettepanekute eest ning ka teile, Pandivere piirkonna ettevõtjad, kes te oma töötajatele koolitustel osalemist võimaldate!

Loodan meie kõikide eduka koostöö jätkumist.

Kauneid jõule ja õnnelikku uut aastat!

Väike-Maarja Õppekeskuse
täiendõppeosakonna juhataja
Õie Lööper

Päästekooli sündmusterohke aasta

Kui tagasi vaadata 2012. aastale, siis kõige olulisemateks sündmusteks olid päästekooli jaoks rahvusvaheline hindamine, rahvusvaheline õppus.

Kuigi rahvusvahelisel hindamisel käis eeltöö juba enne 2012. aastat ning hinnati kogu Sisekaitseakadeemiat, on siiski see ka suur märk päästekooli jaoks, kes on siiski üks osake akadeemiast. Juuni keskpaigaks otsustas Eesti Kõrghariduse Kvaliteediagentuuri hindamisnõukogu anda Sisekaitseakadeemiale institutsionaalse akrediteeringu maksimaalseks ajaks ehk seitsmeks aastaks. Hindajateks olid eksperdid Austraaliast, Soomest, Belgiast ja Eestist, tunnustades eriliselt akadeemia juhtimiskorraldust ning organisatsioonilist toimetamist. See annab meile kindlustunnet, et me oleme tegutsenud õiges suunas.

Teiseks tähelepanuväärseks versta-postiks oli käesoleva aasta lõpusõda. Alates päästekooli algusaastatest on igal kevadel toimunud kooli lõpetavatele kursustele lõpuharjutus, kus tehakse kompleksharjutusi lõpetavate kursuste õpilastele. Sellel aastal toimus see eriti suurejooneliselt, kus meil oli kaasatud senisest rohkem tehnikat ja koostööpartnereid nii siit, kui sealtpoolt piiri.

Tänu kooli headele rahvusvahelistele sidemetele osalesid lõpusõjas ka Soome, Leedu ja Poola päästekoolide kadetid. Ilmselt nägid kohalikud liikumas palju teistsugust tehnikat, kui see tavapäraselt näha on, alustades kopterist ja lõpetades suurte konteinerautodega, rääkimata võõrkeelsest jutust poesabas seistes.

Mida oodata järgmiselt aastalt? 2013. aasta on märkimisväärsest händusega, sest järgmisel aastal saab kool 20 aastat vanaks. 20 aasta jooksul on kool kasvanud ja arenenud täpselt selliseks nagu ta täna on. 20 aastaga oleme me saanud tugevamaks mitte ainult välispartnerite toel, vaid ka kohaliku kogukonna toel, kes on vajadusel meile appi tulnud ja nii hea sõna kui ka teoga aidanud. Uuelt aastalt ootame veel paremaid kordaminekuid ning head koostöötahet kõikide vahel. Proovime oma juubeliaastat väärikalt tähistada, seega kutsume kõiki osa saama ettevõtmistest, mis meil toimuvad.

Mõnusat aasta lõppu ja teguderohket uut aastat!

Päästekooli ja kollektiivi nimel
Janek Lass

Sel jõuluõhtul vilgub küünal ka Võivere tuuliku aknal

Jõulud on küünla- ja lumevalguse aeg, endasse vaatamise ja kokkuvõtete tegemise aeg, mõtiskluste ja unistuste aeg. Jõuluaega jääb alati ka jagamisrõõmu – jagada tänu, häid soovide ja kingitusi.

Võivere tuulikus saab selle aasta jõuluõhtul üle mitmekümnete aastate aknale põlema panna küünlad ja näidata tuulikust mööduvale jõulumehel valgust. Loode-tavasti järgmise aasta jõuluõhtul võib ta aga juba veski uksele koputada, sisse astuda ja uudistada esimest eksponaati Struve-Tenneri ekspositsioonist.

Aasta 2012 jääb Võivere tuuliku loos kindlasti tähtsale kohale, sest veski sai selga uue kuue ning ukseid ja aknad ette. Kuid mis veski see ilma peata on! Nii olemegi suures ootuses ja ärevuses, sest pea ehitus käib hetkel Saaremaal. Järgmise kevade tulekuga saabuvad tuulikule pea ja tiivad. Ning siis saab soodsate tuultega tiivad tuules käima panna ja hakata

jahvatama lugu Struvest, Tennerist ja UNESCO maailmapärandi nimekirja kantud geodeetilise kaarest. Kas aias Struve omal ajal, kui ta võttis Võivere tuuliku endale maamärgiks mõ-

distades Simuna-Võivere baasijoont, et just selles tuulikus ei jahvatata ühel päeval enam mitte jahu, vaid lugu temast endast? Imelisi pöördeid võib elus juhtuda, kui nendesse uskuda ja nende nimel tööd teha.

Aitäh kõigile, kes on toetanud Võivere tuuliku rekonstrueerimist ja elanud kaasa meie tegevustele! Nii tore on teada, et on mitmeid inimesi, kellele sinu tegevus korda läheb. See on jõudu andev ja igati inustav.

Soovin Teile kõigile suuri unistusi ning kuhjaga jõudu ja õnne nende täideviimisel!

Liivika Harjo
MTÜ Võivere Tuuleveski

Liivika Harjo suvises laadamelus Võivere tuulikut tutvustavate esemetega.
Foto: Kalev Viiksaar.

Vallavõim peab kaitsma oma rahvast!

Meie vald on tuntud oma suursuguse kultuurilis-ajaloolise mineviku poolest. Meile meeldib meenutada Lurichit, Krusensterni, Pitkat, Liivi ja teisi suurkujusid, keda võib teatud mõttes nimetatada valgust näitavateks teejuhtideks. Samas, väljaspool Väike-Maarjat elavatel inimestel meenub eredalt ka Boris Gavronski. Seega, meil on olnud nii väiksema kui suurema vaimuga teejuhte, ent just eelmainitud on oma tegudega raiunud end meie ühismällu.

Tühikargamine ei vii valaelu edasi

Tänane Väike-Maarja elab aga juba eelseisvate kohalike valimiste õhustikus. Kuidas teisti siis tõlgendada meie vallajuhtide ühinemisetepanekut Tamsalu vallale? On siiralt kahju, et meie vallavõim ei teinud vajalikku eel-tööd. Tark omavalitsus oleks ikka pidanud nõu teise osapoollega ühinemise mõttekuse üle ja alles siis teinud tõsiseltvõetava ettepaneku.

Panen selle ühinemisjandi näitlikustamiseks elulisemasse kastmesse. Ütleme, et üks noormees läheb suvalisele neiuale tänaval abieluettepanekut tegema. Vastus oleks ligi 100%-lise tõenäosusega kindel ei. Kui aga see noormees tolle neiuaga mõnda aega kura-meeriks, oleks tütarlapse vastust juba raskem ette arvata. Täna need vallajuhi kasutasid paraku esimest lähenemist. Kahtlemata jääb mulje, et pigem oli täna sellel „valla teejuhtidel“ tühikargajalik eesmärk n-ö pilti saada, lastes end meediasäral soojendada. Vallarahva heaolu sellest aga kuidagi ei kasvanud.

Teejuhi vaimsuse suurus sõltub valla edasiviimise suutlikkusest, milleks läheb vaja ka rahalist võimekust. Mulle

meenub, kuidas enne möödunud kohalikke valimisi reformierakondlased, IRL-lased ja nende mõttekaaslased valimiliidust „Pandivere“ pärisid toona-

selt Keskerakonna ja Rahvaliidu vallavõimult, kui palju oleme Väike-Maarja valda riigipoolset raha toonud. Võisime seepeale vaid uhkust tunda, sest Väike-Maarja spordihoone ja lasteaia basseini olid valminud mähinal. Täna on meie vallas ja riigis võimul ühed ning samad poliitilised jõud, mistõttu võiks eeldada rohkeid riigipoolseid rahalisi toetusi meie valla hüvanguks. Aga võta näpust – tuhkgagi! Seetõttu tundub, et meie vallajuhi ei oska valitsuselt küsida, sest kuidas muidu seletada Lõuna-Eesti omavalitsuste otsetoetamist Ansipi valitsuse poolt?

Vallavõim peab seisma oma rahva eest

Mõtetega lähenevas aastalõpus

Tavapäraselt teeme aasta lõpus mõtte-rännaku ajas tagasi ja ehk vaatame ka juba ettepoole. Kellele oli möödud aasta õnnelik, kellele vähem õnnelik, kellele mittemidagiütlevalt tavaline. Eks me igaüks anname sellele hinnangu iseseisvalt. Sõltumata sellest, milliseks kujuneb kokkuvõte, on iga aasta eriline. Inimene on juba kord sellisena loodud, et ükskõik milline oli möödud aasta, edasi elatakse ikka uss ja lootuses.

Igaüks paneb aastalõpus enda jaoks ritta just need tegevused, mis temale olulistena tundusid. Pole kahtlust, et paljude inimeste suurimaks mureks on kosmilise kiirusega tõusvad esmatarbekaupade ja teenuste hinnad ning koos sellega kasvavad eluraskused. Tõsi, enamus inimesi on harjunud piskuga läbi ajama, kuid mõelgem siinjuures sellele, missuguseks need eluraskused muudavad meid inimestena – kas kogenumateks ja mõistvamateks või hoopis sallimatuteks ja kibestunud inimesteks. Sageli näib, et üht inimest on saatus nõuks võtnud õrnalt hoida ja üle külvata rikkusega ning teist proovile panna kõikvõimalike takistuste ja ebaõnnestumistega. Samas pole harvad need juhud, kus just see esimene osutub tõeliseks õelutsejaks ja teine kõiki abistavaks ja heatahtlikuks headuseks. Elus on ikka nii, et mõni inimene on vahel

tusane, mõni inimene on muredest murtud ja mõni inimene kipub kõike kritiseerima. Olen mõnda aega meie vallas sotsiaaltöötaja olnud, ning seega oma tööülesannete täitmisel kohanud mõlemaid, nii rikkaid õelutsejaid kui eluhammasratate vahele jäänuid headusi. Nüüd, aastalõpul, oleks vast

Merike Adamson tänavusel II seeniortantsupeol Väike-Maarja seltsimajas.

mõistlik mõelda sellele, et me kõik oleme tegelikult vajalikud üksteise jaoks.

Lähenevate pühade ootuses tahan omalt poolt tänada kolleege, kes tõsiselt ja raskusi kartmata on teinud oma

Nagu enamikes valdades ja linnades elanike arv üha väheneb, nii on see ka Väike-Maarjas. Seda enam peaksime oma kodanikke hoidma, igaühe eest kõvasti seistes. Eluraskustega on kokku hoides kergem toime tulla. Seetõttu peaks meie vallavalitsus olema iga väikemaarjalase ustav abimees ja kindel partner. Kahjuks seda inimesed ei tuneta. Näiteks üleminek avatud elektriturule on paljusid peresid ja üksikuid pensionäre pannud pead vangutama, sest tekkinud küsimusi on rohkesti.

Selle asemel, et Tamsalu vallaga tembutada, oleks vallavalitsus pidanud looma nõustamisteenuse, andmaks vastuseid vallarahva küsimustele. Ei ole vaja tegeleda välja mõeldud probleemidega, kuna olemasolevaid muresid on inimestel kuhjaga.

Lõpetuseks ka endast. Tunnistan, et olen viimasel ajal rohkem pealinnas kui kodukandis olnud, aga oma hinges, mõtetes ja tegemistes olen ikkagi Väike-Maarjas ning Lääne-Virumaal. Usun, et parem on töötada Tallinnas ja käia regulaarselt koduvallas kui minna ära välismaale. Mul on kindel soov tänavu magistrikraad kätte saada, sest haridus on tähtis. Jään alati väikemaarjalaseks, olles valmis inimesi nõu ja jõuga aitama. Minu telefon ja e-mail on endiselt vallarahvale avatud.

Häid jõule, meeleolukat aastavahetust ja kõige paremat uuel aastal!

Siret Kotka

Väike-Maarja vallavolikogu liige
tel 521 1278
siret.kotka@gmail.com

tööd südamega.

Erilised tänusõnad kuuluvad kõigile vallaametnikele – ilma teie mõistva suhtumise ja toetuseta poleks me kindlasti sellises mahus saanud teha valla eakate ja puuetega inimeste elukvaliteedi tõusu tagavaid töid. Sõltumata sellest, kui palju on tehtud või kui m-

agus on mesi meepotis, saab alati leida töid, mis on tege-mata jäänud ja pole harvad juhtumid, kus meepotist võib leida tõrvatilga või pip-ratera.

Toogu jõuluuag teadmi-se, et meid kõiki on kellele-gi vaja ja et üheskoos suu-dame oma elu lihtsamaks, rahulikumaks ja ilusamaks muuta.

Soovin, et meil kõigil jätkuks usku, lootust ja armastust jõuluajaks ja aastavahetuseks, kui ka sellele järgnevaks argieluks. Uskuge endasse ja oma tegemistesse, ärge kaotage lootust, kui mõni asi ei lähe nii nagu oleks pidanud, ja armastage oma lähedasi, sest selle sära ei lase kurbusel ja õnnetusel ligi tulla. Leidke oma südamest päiksekillud, mis aitavad valgustada teie teed läbi pimedade talve ja säilitada tolerantsi erinevate vaadete suhtes.

Kaunist jõuluuaga soovides,

Merike Adamson
sotsiaaltöötaja

Jõulumõtisklus – 40 aastat arstina Väike-Maarjas!

Kui Ilve palus mul kõnetada meie lehelugejat aastat kokkuvõtva mõtisklusega, oli mu kohene vastus: ei. Põhjusiks ikka ajapuudus. Aga kui olin hetke mõelnud, siis tajusin, et mu aasta on olnud ju eriline, nii töö kui perekonna mõttes, ja niisiis: Ilve võitis.

Kuigi pean tööd ja pereelu pea võrdse tähtsusega oma elus, alustan tööst.

Miks siis eriline aasta?

Aga eelkõige seetõttu, et 1. oktoobri hommikul aastal 1972 seisin, beež drappmantel seljas, Väike-Maarjas tolleaegse ambulatooriumi ja haigla peaarsti Evi Võõrmani, ühe imelise inimese, ukse taga – ma olin suunatud siia sisehaiguste arstina tööle.

Hilinesin tööletulekuga, sest olin seotud EÜE peaarsti tööga Tallinnas. Tolleaegne rajooni peaarst dr Ott oli juba kohaliku peaarsti informeerinud, et saabub poliitiliselt absoluutselt ebaküps inimene, kes ei saa aru, et just maale peab ta tööle asumata. Mina aga ihkasin pealinna, Pelgulinna, kus olin oma internatuuri läbinud. Niisiis, vastu igasugust tahtmist Väike-Maarjasse! Meie kursuse jaoks olid kõik terapeudi ametikohad saadaval maal. Neid oli vast samapalju, kui praegu tühje perearsti kohti Eestis.

Kui isaga Väike-Maarjasse kohta sõitsime vaatama, ütles isa, et ära siia küll tule, meil näevad hobusetallid ka paremad välja kui see ambulatoorium. Ja haigla asus siis Saltsis. Tulin siiski vaid sellepärast, et siin oli valmimas uus haigla ja ka mu vanematekodu Endla raba ääres oli lähedal. Põgenesin siit aga igal esimesel võimalusel.

Kuid siia ma siiski jäin, nüüdseks siis juba 40 aastaks ja loodan, et edasigi. Jutustan seda lugu seetõttu, et kui Eesti riik ka edaspidi ei rakenda ülikooli lõpetajatele sundtöötamist vähemalt mõne aasta jooksul maal, siis juba üsna varsti, arvan, et 10-15 aasta pärast, ei ole arst maal mitte midagi iseenesest mõistetavat, vaid see on puhaskus. Sellega tuleb arvestada juba täna.

Ühes viimastest Maalehtedest on intervjuu 2013. aasta jaanuarist Eesti perearstindust juhtiva Eesti Terviseameti peaspetsialisti Pille Saarega, kes arvab, et perearstindus koondub suurematesse keskustesse ja arst maal muutub absoluutseks erandiks. Küsimusele, kuidas ta tunneb maaelu, vastab ta, et enam-vähem teab, mis seal on. Perearstina pole ta kunagi töötanud, sest ta on hariduselt meditsiiniõde! Arstide Liit soovib aga, et otsuste tegemiseks kaasataks asjatundjaid. Nagu lugeja aru saab, pole ei mina ega enamusi Eesti arstkonnast rahul Eesti meditsiini korraldusega. Patsientide rahulolu-uuring näitab 65% rahulolevaid isikuid. Arste pole aga keegi uurinud. Eesti perearstil on vähe abilisid. Eesti arstid on väsinud suurest töökoormusest ja on läbipõlemisohus. Noored arstid ei vali oma töökohaks kodumaad eelkõige töökorralduse ja suhtumise pärast arstidesse, mitte niivõrd töötasu tõttu.

Minu praksises on juba kaks aastat läbi viidud audit. Katkend selle aasta otsusest kõlab nii: „Sellisel kujul jät-

kusuutmatu praksis, sest pärast praeguse personali pensionile minekut pole keegi sellist hullu töökoormust enam nõus vastu võtma ja praksis jääb tühjaks. Muljetavaldav töö, suurepärase tulemus!”

Kuidas siis mina olen ikkagi siin püsinud?

Ma tahaksin väga, et mul oleks patienda jaoks oluliselt rohkem aega. Välismaal on igas perearsti praksises igapäevaselt olemas valvearst, kes teeb erakorralist tööd, lisaks on arstil vähemalt neli abilist ödedena. Meil hetkel

üks pereõde.

Püüan sellest töökoormusest mitte stressi minna. Ise olen ju lubanud oma suurel perekonnal (nimistul) nii suureks kasvada, süüdistada pole kedagi peale iseenda. Sel aastal sündis meie nimistusse rekordarv beebisid – 26, mille üle olen väga rõõmus. Aga paljud nendest beebidest peavad meie juurde sõitma väga kaugelt, sest kohapeal igal pool ju arste pole.

Armastan oma tööd arstina ja olen väga tänulik oma isale, kes soovitas just minul meie pere neljast lapsest arstiks õppida. Aga ma tahaksin, et see, mida ma oma patsientide heaks teha suudaks, oleks riigi poolt paremini korraldatud. Tööpäevad on liiga pikad ja tihedad.

Kui minu päevas on midagi, mis mulle rõõmu ei valmista, siis mõtlen näiteks ühele oma patsiendile kaugel Rohu külas, kes alustab iga oma päeva palvega, saates meile jõudu tööga toime tulemiseks, saates meile igal hommikul kaitseingli – see on nii armas! Või mõtlen ühele härrasmehele, kes, tuues oma proua arstile, on talle lausunud: „Enne, kui räägid arstile oma murest, küsi, kuidas arst elab, kuidas tema hakkama saab?” Saadan talle tema kaasaga ikka südamlikke ja tänulikke tervitusi.

Püüan iga päev liikuda. Mind pole kunagi häirinud ilm. Ebaveres käik koos meie imearmsa pereliikme Josephine Hellerkantriga on iga mu päeva osa. Vabandan kõigi ees, keda koer on oma

suhtlemissoovi tõttu hirmutanud. Aga kuri ta pole!

Ja lõpuks kõige tähtsam – kui mu perega on kõik korras, olen õnnelik ja suudan üsna palju. Ajapuudusel saangi Väike-Maarja elust väga vähe osa võtta, sest töö ja pere võtavad mu aja. Minu kolm väga tublit last ootavad ikka, et Väike-Maarja Sorrento, nagu poeg meie kodu kutsub, on see kindlus, kus neid oodatakse, kus nad leiavad igal ajal kaitset ja tuge.

Tuge ja abi pakuvad samuti nemad meile. Sel aastal on minu ja taadu abi vajanud kõige enam vanema tütre pere, kuhu sündisid kaksikud beebid.

Jõuluootaeg, mida ma naudin ja pean aasta ilusaimaks ajaks, on ka meie pere jaoks sel aastal olnud õnnistav. Õues kasvav jõulukuusk sai küünlaehtesse, et kaunistada kõiki jõulukuu sünnipäevi.

Nii sai Marie Elisabeth 7. detsembril 7aastaseks, 16. detsembril Marta Johanna poole aastaseks, 21. detsembril Aleksander Martin 5aastaseks, Vivienne ja Victoria saavad 27. detsembril aastaseks ja Sophia (temal küll veel täpsemalt nimi panemata) 29. detsembril ühekuuseks. Ülejäänud kahe lapse sünnipäevad jäävad uude aastasse.

Hiljuti leidsin lauale poetatud peatselt 10aastaseks saava Martina Aleksandra kirjakese: Mall, Sa oled maailma parim vanaema! Nad kõik on üliarmsad!

Mida soovin teile jõuluõhtul?

Elu koosneb ikka muredest ja rõõmudest. Ärge jätke muret ja halba enda juurde, püüdke leida kõiges halvas midagi

head tuleviku jaoks ja püüdke probleem lahendada ruttu. Uskuge millessegi, ükskõik millesse – kas taevastesse jõududesse või oma õue kask! Leidke rõõmu väikestest asjadest, suuri juhtub harva. Hetkel on ju kasvõi nii ilus talv. Rõõmustage selle üle, rookige kasvõi naabrimemme õu lumest puhtaks! Leidke endale sõber, kellega rääkida, õues kõndida.

Püüdke ikka teha väikseid heategusi, olge heasoovlikud ja tänulikud, siis olete ka kindlasti rõõmsamad ja tunduvalt tervemad, nii on teadlased uurinud, ja pole neid arste niipalju vajagi! Naerge tihti ja palju!

Vaatamata sellele, mida kirjutasin meditsiiniist, on ju Eestis ilus elada. Mina pole õnneks kohanud seda kurjust ja halba, millest lehtedes nii palju kirjutatakse. Ja kui elu Väike-Maarjas sedasi edasi edeneb, saabki see paik üheks tõmbekeskuseks, ega kao siit arstidki. See on meie kõikide kätes.

Kaunist jõulukella-hingekella helinat Teie kõikide südameis!

Sügavas lugupidamises ja tänutundes

Teie
Mall Lepiksoo

Jõuluaja mõtteid

Isiklikus plaanis oli aasta 2012 kurb. Isa lahkumine juunikuus ja ema süvenev haigus on pannud sageli mõtlema asjadele, millele varem sai vähem aega pühendatud.

Tööalaselt oli aga rõõmus aasta. Algkoolimaja remondi õigeaegne lõpetamine ja õppekeskuse autotehnika eriala investeringud on oluliselt meie koolide õpetamistingimusi parandanud.

Õnneks on meie eelarved siiani võimaldanud toetada õppekursioone ja huviringe ning õpilastel ja õpetajatel on olnud võimalus osaleda mitmetel väljasõitudel. Olgu selleks siis tantsurühmade vabariiklik koolinoorte tantsufestival, laululaste osalemine poplaulupeol või loodusehuvilistel gümnasistidel kaasa löömine looduse targa viktoriinis. Projektide raames said õppekeskuse õpilased käia praktilal välismaal ning huvitegevusest arendatud robotika, fotograafia ja tehnikahuvi.

Õppekeskuses tähistasime 50. juubelit ja esmakordselt sai valmis õppekeskuse ajaloo kogumik. Loodame selle avaldada lähiajal ka trükis. Detsembrikuu alguses kuulutasime kutseõppes

esmakordselt välja talvise vastuvõtu ja me ootame õppima inimesi, kes soovivad nn kaugõppes koka või müüja eriala omandada.

Heameel on, et mööduval aastal tuli meile tööle kaks noort õpetajat. Üldhariduse poolel on meil uus eesti keele ja kutseõppe poolel autotehnika eriala kutseõpetaja.

Ootame uelt aastalt, et meie koolide õpilaste arvud väheneksid natuke

aeglasemas tempos ja õppekeskuse maja natuke soojemaks saaks. Soovime, et positiivse vastuse saaksid meie planeeritud rahvusvahelised projektid. Uus aasta on gümnaasiumi juubeliaasta ja me valmistume seda vääriliselt tähistama. Küllap tuleb uude aastasse kaasa kogu rõõm ja energia mis on ühistest tegemistest jäänud.

Isiklikus plaanis soovin, et meie pere mõlemad lapsed lõpetaksid ülikooliõpingud.

Kaunist jõuluaga ja lõbusat aastavahetust!

Raili Sirgmetts

Kiltsi kooli aasta on möödunud sisukalt

Kiltsi kooli 2012. aasta on kulgenud tõiselt. Meid on küll vähe, kuid just seetõttu moodustame kõik koos ühtse sõbraliku pere.

Reeglina on lapsed tublid ja tarmukad, aktiivselt võetakse osa aineolümpiaadidest, viktoriinidest ja võistlustest.

Traditsioonilisteks on kujunenud emade- ja isadepäeva tähistamine, kevadised „antiik“olümpiamängud, komöödiateatripäev, võimlemispidu ja palju muud põnevat. Erilise elamuse

andis lastele kevadine parvematk Ema-jõel. Sõna otseses mõttes kuumad on laste poolt korraldatud kohvikud.

Peaaegu pooled meie õpetajad on noored. Kogemusi on küll vähe, aga selle kompenseerib nende innukus ja tahe lastega töötada.

Mulle meeldib meie kaunis maja, meie toredad õpilased ja särasilmased õpetajad.

Merje Leemets

Aastalõpumõtisklus

Teise advendi õhtupoolikul võtsin kaasa oma kaks suurt koera ja läksin kodumetsa suusatama. Ilm oli imeilus: taevas õhetas roosakas päikeseloojangus, puud olid ehtinud end sätendava härmatisega, maad kattis helevaige lumevaip. Metsas valitses vaikus. Lumel oli näha jänese, rebase, kitse, metssea ja põdra jälgi, mida koerad agaralt nuhutasid. Korra oli kuulda ka rähni kiljatust, siis oli jälle vaikne. Keset seda jõulueelset idüllil mõtlesin peagi lahkuvale aastale.

Võrreldes eelnevate aastatega on lahkuv aasta olnud minu elus väga erinev. Kevadel olin raske valiku ees, kas

lihtsamalt, kui kogu aeg hirmsasti pingutades. Aga haritud inimese elu on kordi huvitavam ning võimalusterohkem. Muret teeb, et õpilased kooli varast lugu ei pea ja seda lõhuvad. Head lapsevanemad, nõudke oma lastelt töökust! See toob kasu nii teie lastele kui ka teile.

Elus on rõõme ja muresid parasjagu. See tähendab, et kõik on kenasti tasakaalus.

Isiklikus plaanis oli ka väga erinev aasta. Minu kaks vanemat last läksid sel sügisel Eestimaalt ära. Vanem tütar õpib Hispaanias Valencia ülikoolis vahetusüliõpilasena ja vanem poeg

Jõuluaja mõtteid Kärü külast

laante servas ikka suudab, aga siiski. Aasta alguses valisime uue Kärü külaseksi juhatuse ja külavanema. Suur tänu Ly Niinelaidile, kes juhtis seltsi palju aastaid.

Meil on läinud päris palju aega, tööd ja vaeva oma seltsimaja käigus hoidmisega, aga tänu valla toele ja KOP-i projektidest saadud rahale, see on õnnestunud. Kirjutasime aasta jooksul kaks projekti, millele saime ka rahastuse. Esimese projekti rahaga ostsime

Käes on kokkuvõtete tegemise aeg. Kui mõtlema hakata, tundub et kirjutada ei ole palju. Mida üks näpuotsa täis inimesi

Alutaguse

seltsimaja 70 uut tooli ja korrastasime saali põranada. Tulemuseks ilus saalipõrand, mis tundub nagu uus ja mugavad toolid, mis ei lõhu enam riideid.

Teise projekti kirjutasime sügisel ja selle rahaga loodame muretseda õhksoojuspumba (mis kergendaks saali soojaks kütmist külmal ajal) ja suure kohvitermose, mida on hea kasutada väliüritustel.

Lõime kaasa „Teeme ära“ talgupäeval ja aitasime korraldada kahte suvelaagrit.

Väga hea on olnud koostöö Emumäe arenduskeskusega, mille liikmed olemes. Käisime nende jaanipäeval, koos on käidud mitmel ekskursioonidel ja õppepäevadel, viimane ühisüritus oli seebikeetmine meie juures. Samuti tegutseb meil juba mitu aastat naisansambel, kuhu kuulub naisi Kärust, Sallast, Lasinurmest, Koilast ja sellest sügisest ka Simunast, sest hakkasime

harjutama Simuna rahvamaajas.

Suveltoimused juba 27. Kärüveski mängud, mis on külarahva ja Kärü külaga seotud laste hulgas väga populaarsed, osalejaid oli üle kolmekümne. Mõni unistus on veel südamesopis ootamas ja pisitasa püüame neid ka teostada.

Kärü Küla Seltsi poolt soovime kogu vallarahvale ilusat ja valget jõuluaega.

Riina Rajaste laulmas Väike-Maarja seltsimajas stiilipeol „1912“.

Riina Rajaste ja Sirje Aavik,
ilusalt jõulukuu päeval

kandideerida Simuna Kooli direktoriks või jätkata õpetajana. Pika kaalumise järel ja pere toetusel otsustasin siiski kandideerida ja osutusin ka valituks.

Positiivne uus ametis on olnud kogukonna ja kolleegide toetus. Täna tublisid inimesi, kes on Simuna Kooli toetanud nii jõu kui ka nõuga. Aitäh lapsevanemad Priit Beljaev, Kadi Paulus, Merje Mälton ja Helmut Hinno! Aitäh Simuna Naisteklubi! Aitäh Simuna rahvamaja kollektiiv! Rõõmu teeb, et meie koolis on palju lapsi, kes oskavad väga hästi joonistada ja maalida, käsitööd teha, laulda, musitseerida, tantsida ja etelda. Samuti on meil tublisid sportlasi, kes saavutanud auhinnalisi kohti nii vabariigis kui maakonnas. Pea pooled Simuna Kooli õpilased õpivad hinnetele „4“ ja „5“.

Muret teeb riigi hariduspoliitika, mis väikeste maakoolide elu kibedaks muudab. Muret teeb ka see, et osadel õpilastel puudub õpimotivatsioon. Tunnistavad ise ka, et on lihtsalt laisad. Kahju, kui nad ei saagi kunagi teada, mis tunne on, kui oled raskena tunduvast matemaatika kodutööst võitu saanud või sooritanud inglise keele võimatuna näiva sõnadetöö heale või väga heale hindele, olles enne põhjalikult õppinud ja vaeva näinud. Ma tean küll, et elus saab ka hakkama palju

otsustas aastaks Austraaliasse tööle minna. Mõlemad on hetkel oma eluga väga-väga rahul. Tunnevad rõõmu maailma avastamisest, päikesepaistest ja kõigest uuest, mida nad seal kaugel õpivad. Minu õnneks vaevab Kairet-Kasparit ikka ka väike koduigatsus ja loodetavasti tulevad nad kunagi ikka Eestimaale tagasi. Noorem tütar valmistub kevadel gümnaasiumi lõpetama ja kodus on koolieelikust pojake, kes alles ühel õhtul mu kaissu pugus (pereisa viibis parajasti välismaal komanderingus) ja arutles: „Vaata kui hea, et ma sul olemas olen, muidu sa oleksid praegu ju täitsa üks!“

Olen õnnelik inimene. Mul on kodu, kus on hea olla, mu lastel on armastav ja töökas isa, kes ka minust väga hoolib, mul on tublid lapsed. Mul on töö, mida ma hoolimata raskustest teha tahan ja koostöövalmis ning rõõmsameelsed kolleegid, kellega võib veest ja tulest läbi minna.

Eelolevateks pühadeks ja uueks aastaks soovin kõigile headele inimestele hingerahu, tervist ja õnne!

Kaja Põldmaa
Simuna Kooli direktor

Jõuluajamõtisklus

Kõik teevad ettevalmistusi aasta tähtsamateks pühadeks. Valmistatakse jõulukaunistusi ja pannakse üles elektriküünlad, kutsutakse külalised. Aga küsime endalt: milleks see kõik? Kas tegu on ainult välise, pinnapealse jõulupühaga või on seal midagi sügavat, mille järele me igatseme? Äkki on see tähelepanu abivajaja suhtes ja ootus märkamiseks, kui ise tuge vajad?

Pole midagi kaunimat kui Eesti talvine loodus. Puud on lume ja härmatisega saanud kaunistused, mida ükski inimkäsi iial ei suuda järgi teha. Üle maa ja põldude võib videvikutunnil lausa füüsiliselt tunnetada vaikust ja rahu. Peame oskama seda hinnata, et

meil on midagi, mida paljud maailma rahvad pole kunagi kogenud ja ei saa oma kodus kunagi näha. Üksik maja metsaservas, küdev kamin, loomade jäljed lumel koduõues On asju, mille nimel kirjutaksin lahu sõna “kodumaa” – just see on minu Kodu Maa, maa, kus tunnen ennast kõigil neljal aastaajal koduselt ja hästi.

EELK Väike-Maarja koguduse juhatuses esimehena tahan tänada hr Genadi Luha ja valla tehnikaosakonna töömehi. Olen ammu aru saanud, et tegelikku tööd (näiteks lumetõrjet) ei tee ära pastapliiatsit keerutav ja arvutiekraani põrmitsev vallaametnik. Selleks on mehed, kes teavad, et ilmataat ei

Aasta on möödunud

Simunaraamatukogul mõõduesime uue aasta uues asukohas. Mida arvata möödunud aastast? Töötada

kenasti remonditud ruumides oli väga meeldiv. Lugejate ja laenutuste arv kasvas. Raamatukogul oli tegus aasta.

Mida siis soovida lugejatele ja kogu valla rahvale? Soovin armastust, austust, soojust, sõbralikke suhteid, ko-

dusoojust. Headus sünnitab headust (Rootsi vanasõna).

Uueks aastaks tervist, õnne, rahu ja julgust olla see, kes sa oled!

Riina Tüll
Simuna raamatukoguhoidja

Helisegu aasta uus

Väike-Maarja Muusikakooli lahkuv aasta 2012 oli tõine ja tegus.

Korraldati mitmeid kontserte, osaleti erinevatel üritustel – ka muusikakoolide talvapäeval lisakul.

Kevadel lõpetas meie kooli 6 noort muusikut. Lahkumine on alati pisut kurb. Rõõmu aga valmistas, et sügisel asus muusikakoolis õppima 17 säravasilmset tulevast muusikut.

Eelmisel aastavahetusel toetas sõprusvald Hausjärvi Väike-Maarja Muusikakooli 300 euroga. See summa jagati kahe õpilase vahel. Nendeks tublideks õppuriteks olid Gerli Kaur ja Sander Hänni.

Täname naabreid Soomest toetuse eest!

Usun, et 2013. aasta tuleb sama tõine ja tegus.

Veebruaris toimub vabariikliku puhkpilliõpilaste konkursi regionaalne eelvoor Väike-Maarjas. Selle korraldamine on meie jaoks suur vastutus. Ka õpilased valmistuvad selleks hoolega. Väike-Maarja noored puhkpillimuusikud on varasematel aegadel toonud kõrgeid kohti konkurssidelt ja festivalidelt.

Edu neile ka selleks korraks!

Soovin meie kooli õpilastele, lapsevanematele, õpetajatele, sõpradele ning kaasaajajatele kauneid rahulikke jõule ja rõõmsat aastavahetust!

Vallo Taar
muusikakooli direktor

Jõuluaeg tasa koputab uksele,
avaneb hing tema hellale kutsele ...

Rahulikku jõuluaega ja õnnelikku uut aastat!

Soovib Väike-Maarja Hooldekodu pere

**Soovime kõigile
rõõmsaid jõule
ja õnnelikku uut aastat!**

Väike- Maarja Lasteaed

*Piparkoogilõhnalist jõuluaega
ja särisevate säraküünaldega
aastavahetust!*

Kiltsi koolipere

Korvpalliklubi tänab kõiki,
kes sel aastal on
korvpallipoiste tegevust toetanud!

**Soovime kõigile valgeid jõule,
heldet jõuluvana, meeleolukat
aastavahetust ja tegusat uut aastat!**

*Jutustavad muinaslood,
et uue aasta õöl
võib täide minna iga soov
mida siiralt ihkab meel.
Kauneid jõulupühi ja meeldivat uut aastat!*

Väike-Maarja Muusikakool

**Kui vaikselt lumehelbeid sajab
ja õrnalt kellahelin kajab,
siis tunned, kuidas küünlaleek
Su hinge soojaks, rõõmsaks teeb...**

**Rahulikke jõulupühi!
Head uut aastat!**

Väike-Maarja Gümnaasium ja Õppekeskus
Jõulukuul 2012

**Triigis tuleb
aastavahetuse pidu**

**1. jaanuaril kell 00.30 toimub
Triigi spordihoones aastavahetuse pidu
ansambliga DOLORES.**

Pidu on laudadega, oma söögid ja joogid kaasa!
Piletid eelmüügist 4 eurot, 31. detsembril 6 eurot.
Piletid müügil Triigi spordihoones.
Info telefonil 5666 0404 (Aule Rebane)

Lahkuv aasta ukse suleb,
uus me juurde jälle tuleb
kaasas uued vembud,
uued tarkused ja tembud,
uued plaanid, uued mõtted,
uued teod ja ettevõtted.

Kauneid jõule ning imelist uut aastat!

soovib Väike-Maarja Valla Noortekeskus

**Jõulurõõm see helisegu
teie südames ja toas!
Uueks aastaks sooje sõnu,
õnne, tervist, tuju head!
Meeleolukat aastavahetust!
Headust ja armastust!**

Väike-Maarja Pasunakoor
Väike-Maarja Pasunakoor tänab
Eesti Sotsiaaldemokraatliku Erakonna Riigikogu fraktsiooni,
kes toetas kollektiivi pillide ostmisel.

**Rahulikke jõule ja lõbusat
aastavahetust kõikidele
suurtele ja väikestele
isetegijatele!**

Soovib Simuna Rahvamaja

Koguneme 3. jaanuaril Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juurde

Kutsume 3. jaanuaril 2013 tähistama Vabadussõjas võidelnute mälestuspäeva Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Kogunemine kell 10.20.

Süüdakem küünlad kodus, tööl või ausammaste juures!
Pühendame kirikukellade helina saatel kell 10.30 minutilise mälestushetke, et anda au nendele, kelle võit-

lustahe tegi võimalikuks meie oma riigi sünni.

Väike-Maarja Vallavalitsus

Rajad, rajad...

Varsti näeb ilmavalgust uus voldik Kilt-si mõisa pargi kohta.
Kuidas siis sünnib üks voldik? Meie koolis sündis ta mitme rühma pingsa tööga.
Noorgiigid ja keskkonna õppurid panid pead kokku, vaidlesid ja tõestasid oma seisukohti. Ka õpetajad löid kaasa. Pandi paika radade punktid. Põnev oli, naljagi sai. Liidrid Anu ja Maris olid tasemel. Kohe üldse ei lasknud pargi

radadele lossi Pompei toa seinamaalinguid viia. Üksmeelselt leiti, et jääkelder, milles hoiti A. J. von Krusensterni surnukeha ligi kaks kuud, peab küll rajale jääma. Ja muidugi koerakivi, õneallikas, püha tamm, vesiveski varemed jne. Metsikud paigad ja jõe ületus ilma sillata. Pleurukokk, rästik, nahkhii-red, kobras...

Kui punktid paigas, selgus, et meie parki tuleb lausa kolm rada:

- loodusrada,
- kultuurirada,
- ekstreem- või metsik rada.

Voldikus on rajad märgistatud eri värvidega. On põnev pildimaterjal. Tulevikus on mõnus neid radu giidide saatel läbida või iseenese tarkusest huvitavaid paiku leida. Voldikus on ka küsimused, millele vastates võib teenida auhindu.

Noorgiidide juhendaja õpetaja
Mall Võhandu

Sündmuste kalender

21. detsembril kell 13.11 tervitakse Simunas talve saabumist, **kell 19.00** minitalvetantsupidu rahvamaja juures väljas, **kell 19.30** jõulupidu rahvamajas. Info Auli Kadastik, tel 323 7217

21. detsembril kell 19.00 IV Väike-Maarja muusikafestivali kontsert Väike-Maarja seltsimaja saalis. Esinevad Tallinna Ülikooli Meeskoor ja Politsei- ja Piirivalveameti puhkpilliorkester, solist Marvi Vallaste. Kontserdi pilet 3 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

22. detsembril kell 16.00 IV Väike-Maarja Muusikafestivali kontsert Kiltsi mõisas Esinevad Kristina Vähi (sopran), Olari Viikholm (bariton), Piret Habak (klaver). Kontsert on tasuta.

22. detsembril 19.00 toimub Väike-Maarja seltsimajas ürituste sarja "Seltsimaja 100" finaali – seltsimaja aastasaababall. Juubeliaasta säravaim sündmus

seltsimaja avamispäeval, 100 aastat hiljem. Uksed avatakse kell 18.00. Tantsuks Big Bänd Tartu. Esineb RAMM Rakvere Akadeemiline Meeskoor Meeskoor. Pilet eelmüügist 6 eurot, 22. detsembril 8 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

23. detsembril kell 14.00 IV Väike-Maarja Muusikafestivali kontsert Väike-Maarja kirikus. Esinevad Pille Lill (sopran), Marlena Dombrovska (sopran, Läti), Tiia Tenno (orel). Kontsert on tasuta.

27. detsembril kell 18.00 toimuvad Väike-Maarja õppekeskuse all lasketiirus valla meistrivõistlused laskmises, I etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

31. detsembril kell 21.00 on Väike-Maarja seltsimajas aastavahetuse pidu. Meeleolu hoiavad üleval staarid helesiniselt ekraanilt, retrodisko, tant-suansambel TAAS. Laudade katmine

alates kella 20.00-st, laudade arv saalis piiratud. Piletite eelmüük talve alguseni 5 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

3. jaanuaril kell 10.30 tähistame Vabadussõjas võidelnute mälestuspäeva Väike-Maarja Vabadussõja mälestussamba juures. Kogunemine kell 10.20. Info Aare Treial, tel 329 5757

3. jaanuaril kell 11.00-15.00 doonoripäev Väike-Maarja seltsimajas. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

12. jaanuaril kell 12.00 Triigi spordihoones valla meistrivõistlused lauatennis, II etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

19. jaanuaril kell 18.00 isetegevuslaste stiilipidu „Muinasjutt“ Väike-Maarja seltsimajas. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

28. jaanuaril kell 18.00 Triigi spordihoones valla meistrivõistlused koroonas, III etapp. Info Ants Rikberg, tel 529 0745

Oodates tantsutubade jätkumist

Seltsimaja juubeliaasta temaatika on väikemaarjalasi saatnud juba mitu kuud. Nii ei meenugi, kuidas jõudis minuni kuuldus ürituste sarja „Seltsimaja 100“ stiilipeost „1912“ või arvuliselt viiest tantsutoast, kus Tantsuseltsi Tarapita juhendamisel õpiti eelmise sajandi alguse seltskonnatantse ja räägiti tolleaegsest moest. Sellise mastaabiga üritusel osalemine tundus algusest peale igati loomulik, nagu ka tantsutoas suursündmuseks valmistumine. Esimest korda tantsutuppa minnes tundus, et kohal olid eelkõige regulaarselt tantsimisega tegelevad inimesed, mis muutis mind omakorda veidi äre-

– miks ma rahvatantsuga ei tegele?

Pean tunnistama, et minugi valmistus esimesest tantsutoast asendus nädal aega hiljem hetkeks kiusatusega minna kergema vastupanu teed ning jätta sõitmata 40 kilomeetrit Kurtna külamajas toimuvasse tantsutuppa jõudmiseks. Pärast tööpäeva on lihtsalt vahel keeruline end taas koduuksest välja sundida. Üheks kaalukeeleks sai kapellimängija naljaga pooleks õhku visatud küsimus: „Kas sa said siis esimese korraga tantsud selgeks?“. Reilender, krakvojakk, padespaan, tuustep. Ega ikka ei saanud küll selgeks. Jah, padespaan mulle sobis ja need sammukombinat-

malgi korral osaliselt erinevad. Pealegi olenevad saadavad emotsioonid suuresti taustsüsteemist, olemasolevatest kogemustest, enda meeleolust, nii et suures plaanis vaadates olin ma ka ise teisel korral veidi erinev nädal aega varasemast üritusest. Aga mulje oli ka seekord suurepärase, keha füüsilisest koormusest surisemas, hoogsast muusikast ja tantsust meel virge.

Minu jaoks olid tantsutoad eraldi seisvaks seltskonnaürituseks, pakkudes mõnusa tantsuelamuse, kuid samas siiski stiilipeoga suuresti seotud, võimaldades mõtteis sisse elada kõnealusse ajastusse, mõelda ja arutada läbi kostüüm,

naistel muidugi ka ehted ja soeng. Selles osas vastasid tantsutoad täpselt ootustele, aidates valmistuda eesootavaks ürituseks. Tööpäevaõhtustest tantsukeerutamistest saadav elamus oli aga kahtlemata lisaboonuseks. Tantsutubade osa stiilipeo õnnestumises ei saa kindlasti alahinnata. Need löid ootusärva õhkkonna ja head eeldused üheks tõeliselt säravaks, üllatavalt rahva- ja kostüümirohkeks peoõhtuks „1912“.

Mina tahaksin veel tantsida! Just sellises erinevates küla- või rahvamajas toimuvad tantsuõhtud, miks mitte koos tantsuseltsi õpetustega, võiks ehk olla võimalus inimeste toomiseks tantsu juurde. Ja tants teeb ju ometi meele rõõmsaks – seda oleks meil kõigil aga väga vaja! Ehk sirgub sellistest õpitubadest ka mõni uus liige rahvatantsurühmadele. Ei välista, et ka minu näol.

Heili Nõgene

Tarapita tantsuseltsi tantsutuba Liivaküla külamajas, esiplaanil Reet Reimann ja Egne Liivalaid. Foto: Kadri Kopso.

vaks. Vastuvõtt oli aga äärmiselt soe ning ei eristunudki kuidagi oskajad ja mitteoskajad, pigem veedeti ühine tantsuõhtu. Paar tundi möödusid märkamatuks Egne juhendamisel ja Tarapita tantsuseltsi toel saajanditaguste tantsude õppimise, vanade seltskonnamängude ja ajastu kirjeldustega. Tants pidavat stressihormooni vabastama. Ilmselt vastab see tõele, sest tantsutuba mõjus pärast tööpäeva tõeliselt värskendavalt ja energiat andvalt. Ning vähemalt minu peas kumises küsimus, millele aegajalt varemgi mõelnud olin

sioonid said küll jalgedes loomulikuks, nii et tantsides oli võimalik isegi partneriga jutelda. Teiste tantsude samade järjestuses ma enam nii kindel polnud. Nii osalesingi ma kokku kahes tantsutoas – Väike-Maarja seltsimajas ja Kurtna külamajas ning oleks ehk rohkemgi, kui aeg võimaldanud oleks. Õpitoad olid küll sarnased, ent mitte identsed. Teisel korral oli äratundmisrõõmu samadest elementidest, aga siiski piisavalt erinevalt ülesehitatud õhtu, et tekitada osalejates kerget ärevust kõige uue ees. Ka tantsukaaslasel olid kum-

Stiilipidu „1912“ ja tantsutoad pakkusid toredaid elamusi

Stiilipeole sattusin tänu sellele, et meie koor oli osaline näitemängus „Voolukatkestus“. Oli huvitav kogemus ja näitlejad olid vahvad. Põnev oli ka eelnev kostüümide otsimine.

Peole eelnenud töötubadest, kus õpetati 100 aasta taguseid kombeid, mänge ja tantse, õnnestus mul osa võt-

ta kahel korral. Mulle väga meeldivad tolle ajastu tantsud ja olen õnnelik, et sain need selgeks õppida. Seda tänu rõõmsameelsetele Tarapita tantsijatele ja energiast pakatavale tantsujuht Egnele. Orkestri saatel oli tore tantsida. Veidi rohkem oleks tahtnud harjutada peale reilendri ka teisi töötubades õpi-

tud tantse.

Kokkuvõtteks jäid peost tänu toredatele kaaslastele ja korraldajatele ainult head mälestused.

Tiia Liivalaid

Pärimustants ja rahvamuusika seob ja ühendab

Pealkiri võtab kokku oktoobris-novembris meie valla erinevates kohtades läbiviidud 5 tantsutoa ja 17. novembril Väike-Maarja seltsimajas toimunud stiilipidu „1912“ ürituste sarja. Sellega tähistasime Väike-Maarja seltsimaja 100. aastapäeva.

Antud pealkiri ei ole sugugi juhuslik. Samanimeline on MTÜ Tarapita ettevalmistatud pärimusaasta projekt, mis algas septembris ja kestab maikuuni 2013. a. Projekt osales mastaapsel pärimuskultuuri edendaval konkursil, osutudes väljavalitute sekka, sai toetuse stipendiumi näol, mis ametlikult kõlab järgnevalt:

ERRS-i (Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Selts) **poolt välja antud ja Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutuse toetamisel laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide arendusstipendium.**

Tarapitale eraldatud stipendiumi summa on ette nähtud pärimuslike tantsutubade korraldamiseks, viisipillide koolituspäevade läbiviimiseks, õpilastele mõeldud pärimuste kogumise ja kogumiku väljaandmiseks, ülemaailmse tantsupäeva tähistamiseks Väike-Maarjas ning esinemisi koos pillirühmaga.

Et tants ja muusika ühendab, saime tunda tantsutubade ettevalmistamisel ja läbiviimisel. Tarapita teise tegevusaasta „Teoks“ võib nimetada – pillirühma moodustamise. Aastaid kummitanud idee sai mõeldud suvel teoks ja pillirühmaga välisfestivalilgi esinetud. Pillirühma raudvara – Marju Metsman ja Lembit Kopso – olid koheselt nõus pärimustantse rahvamuusikutena saatma ning projekti järgnevates tegevustes kaasa lööma. Kahes viimases tantsutoas ja stiilipeol ühines meiega viuldaja Eve Sarnet.

Tantsutubade protsessist kujunes ühise tegemise rõõm. Üllatava entusiasmiga tegid kaasa kõik Tarapita vanema rühma tantsijad ning erilise säraga andsid instrumentalistid tantsudele hoogu juurde. Pillirühma „Figaroks“ võib aega nimetada Lembitut, kes esines stiilipeol eri kollektiivide ridades erinevate instrumentidega, vahetades kolm korda kostüüme. Ühistegemisest saadud nauding töötab tuua uusi järgmisi koostööprojekte. Tantsuseltsi Tarapita koos pillirühmaga näete esinemas saabuvad kevadel.

Tantsuseltsi sügav kummardus pillimängijale – täname, et mängisid „tantsija pilli järgi“!

Tantsutubade korraldamise eesmärk

oli viia osalejate mõtted rändama XX sajandi algusaastatesse, ühiselt õppida tolleaegseid populaarseid seltskonnatantse ning anda

ideid stiilipeo garde-roobi osas. Stiilipidu kõrvalt jälgides võib öelda – seltsimaja oli väärt sellist pidu ja inimesed vajasisid „teistsugust üritust“.

Etendus kutsus kaasa mõtisklema saajanditagustest väärtustest, pasunakoori mahedad „valtserid“ meelitasid kohe tantsu-põrandale, „Unt-

sakate“ reilenderid kumisevad siiani kõrvus ja Tarapita puhveti „punsliõli“ tõi mekkijatele tervisliku puna palgele.

Täname kõiki kaasamõtisklemast, -musitseerimast, -tantsimast – see oli meie ühiselt tehtud pidu auväärt majale!

Tarapitalaste siiras tänu ERRSi juhatasele ning Eesti Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusele toetuse eest, mis andis võimaluse pärimustantsu rahvamuusikaga ühendades tuua rõõmu paljudele virulastele!

Tantsuseltsi Tarapita nimel
Aivar Liivalaid

Stipendiumi summa on ette nähtud järgmisteks projekti **Pärimustants ja rahvamuusika seob ja ühendab** raames toimuvateks tegevusteks:

- pärimustantsu tantsutubade korraldamine Simuna rahvamajas, Kurtna ja Liivaküla külamajas, Väike-Maarja seltsimajas ning Triigi spordihoones, september – november 2012;
- koolituse läbiviimiseks erinevatele pillirühmadele ja muusikakooli õpilastele

- erinevate viisipillide baasil – viiulipäev, kandlepäev, akordionipäev, november 2012 – mai 2013;
- kooliõpilastele mõeldud pärimuste kogumise „Neid viise me mängisime, neid

- tantse me tantsisime“ läbiviimiseks ning kogumiku väljaandmiseks, jaanuar 2013 – märts 2013;

- ülemaailmse tantsupäeva „Ehe ja eestimaine“ tähistamiseks Väike-Maarjas,

- hõlmab esinemisi koos pillirühmaga, aprill 2013.

Ürituste sari „Väike-Maarja Seltsimaja 100“

02.06 – Pandivere päeval pandi seltsimajale sümboolne nurgakivi.

06.07 – Suveõhturetk Väike-Maarja piirkonna veskitesse.

20.09 – Konverents „Seltsitegevuse aastasada“ ja seltsimaja ajalooraaamatu „Sajand seltsielu südames“ esmaesitlus.

28.09 – Suvelõpusündmus noortele.

29.09 – Talutoidupäev, Mikhilaat ja hoidiste mess.

18.10 – Kinopäev.

17.11 – Stiilipidu „1912“.

22. detsembril 19.00 toimub Väike-Maarja seltsimajas ürituste sarja „Seltsimaja 100“ finaali – seltsimaja aastasajaball. Juubeliaasta säravaim sündmus seltsimaja avamispäeval, 100 aastat hiljem. Üksed avatakse kell 18.00. Tantsuks Big Bänd Tartu. Esineb RAMM – Rakvere Akadeemiline Meeskoor Meeskoor. Pilet eelmüügist 6 eurot, 22. detsembril 8 eurot. Info Kalev Pärtelpoeg, tel 5302 4437

Kiltsi Põhikooli 2. ja 4. klass käis külas Väike-Maarja raamatukogul

Oktoobrikuu keskpäiku külastasime Väike-Maarja raamatukogu, eelnevalt leppis õpetaja Marje aja kokku. Meid võtsid vastu raamatukogu töötajad Irma Raatma ja Riina Tali.

2. klassile tutvustati neile sobivaid raamatuid ning 4. klassile tutvustati looduse leksikone ja entsüklopeediasid. Räägiti ka sellest, kuidas raamatuid käsitleda, et vajaliku info üles leiaks.

Pärast said mõlemad klassid iseisestvalt põnevaid raamatuid lugeda ja vaadata. Oli väga tore õhtupoolik raamatukogus.

Aitäh raamatukogu töötajatele!

Merette Möldre,
4. klassi õpilane

Põllumeeste seltsi esimeeste mõtteid seltsimaja juubeli aegu

Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi esimehed eri aegadest Mart Lepik, Rein Orupõld, Priit Sõnum ja Jaak Läänemets kogunesid vestlusringi meenutama seltsimaja sajanda juubeli valguses seltsi taastamislugu ja arenguid viimastel aastakümnetel.

Mida mäletame 1990. a ärkamisaja vaimus tekkinud Väike-Maarja Talunike Seltsi tegevusest?

Kuidas kulges Väike-Maarjas põllumeeste seltsi taastamine?

Kes kellelt juhtimisjärje üle võttis? Kuidas seltsielu aktiveerus? Seos seltsimajaga eri aegadel? Liikmelisus, kuidas erinevatel aegadel mutunud?

Teabetuba – AIPI eelkäija. VMPSi veerg valla infolehes. Ürituste sari „Seltsimaja 100”. Talupood-taaskasutuskeskus-taluturg.

Need olid teemad, millel mõtiskleti. Nende kaudu avanes seltsi viimaste aastakümnete tegevuste jada, avanes ka arusaamiste ja vajaduste muutumine ajas.

Mõni seik või periood varasemast oli selgesti meeles, paljugi aga hakkab juba unustuse hõlma vajuma. Aastarvud olid visad meenuma. Õnneks andis põllumeeste selts 2006. aastal välja brošüüri „Väike-Maarja Põllumeeste Selts (1896-2006) 110”, kus on seltsi taastamise lugu kaunis ülevaetlikult kirjas. Tiraaž oli sel raamatukesel väike, seetõttu on seda praegu väga vähe liikvel.

Sealt saab aga lugeda palju huvitavaid fakte. Näiteks seda, et seltsi taastamise ajal oli aktiivselt osalemas veel neidki seltsi liikmeid, kes olid seltsi kuulunud juba ennesõjaaegsel perioodil, enne 1940. aastaid.

1989. a võeti riigis vastu taluseadus, mis lõi õigusliku aluse talude loomiseks. Hakkas toimuma üleminek eraomandil põhinevale tootmisele. Segastes majanduspoliitilistes oludes otsustasid Väike-Maarja piirkonna talunikud oma jõud liita ja 23. augustil 1990. a toimus Väike-Maarja Talunike Seltsi asutamiskoosolek. Seltsiga liitusid eelkõige need, kes taastasid talusid. Seltsi esimeheks valiti Ats Annimäe, kelle eestvedamisel tegutses selts 1994. aastani.

Seltsi tegevus oli tema juhtimisel päris aktiivne. Kolhoosi põllumajandusreformi käigus sai tuge ka põllumeeste selts, seda nii masinate kui materjalide osas. Lisaks omandireformi perioodile ja tootmise arendamise esialgsetest raskustest jagusaamisele hakkasid tekkima ka esimesed välisuhted.

Valla algusaastail, kui tekkisid sõprussuhted Tommerupi kommuniga Taanis ja Sirdali kommuniga Norras ning Soome valdadega, oli seltsi liikmetel võimalus seal mitmel korral koollitusreisidel käia. 1994. a näiteks viibis grupp talunikke Tommerupis. Tutvuti sealse 50 aastat arendatud taluelu, ühistegevuse ja demokraatliku elukorraldusega. Taanlaste tehnika-abi vastuvõtmiseks moodustati külades seitse masinaühistut. Paari aasta jooksul saadi Taanist ligi miljon krooni eest kasutatud, aga remonditud ja igati töökorras põllu- ja laudatehnikat, mida osaliselt kasutatakse vahest ehk praegugi.

Talunike seltsist sai 1995. aastal põllumeeste selts. Kuigi seltsi ennesõjaaegsest liikmeskonnast olid elus vaid üksikud, taastati Väike-Maarja Põllumeeste Selts 1995. aastal Harri Variku eestvedamisel. Taluseltsi liikmed läksid enamuses VMPSi üle.

Mart Lepiku seltsi esimeheks oleku

ajal (kuni 1999. aastani) korraldati iga kuu õppepäevi. Vajadus nende järele oli suur, sest teadmisi nappis. Teemasid oli seinast seina, oldi agarad kõiki avanevaid võimalusi ära kasutama.

Mart Lepik avaldas palju aastaid valla infolehes VMPSi veergu, kuhu ta kogus kogu võimaliku info, mis talupidajaid mingilgi moel aidata võis. Iga kuu ilmus põhjalik ülevaade selle kohta, mis seltsis olnud, mis tuleb. VMPS oli Lääne-Viru Taluliidu liige, ka sealtkaudu saadi olulist infot.

Mart: „Tuli välja, et seltsi liikmed esialgu aktiivselt vallalehte ei lugenudki ja algul see nii vajalik info päris kõigini ei jõudnudki.” Tema pingutas küll info mitmekülgsuse ja põhjalikkuse nimel, aga kasu sellest hakkas tulema tasapisi.

Õppekeskuse raamatukogu oli põllumeeste seltsile tegevuse taastamise esimestel aastatel n-ö resideerimiskohaks. Tihedas koostöös Reet Kõivuga koguti olulist ja vajalikku kirjandust ning kõikvõimalikku õppematerjali, millest seltsi liikmete tegevusele tulu võis tõusta. Raamatukogust anti hiljem väärtuslik osa VMPS-ile, need raamatud on seltsil praegugi alles. Kui õppekeskuse hoonesse tuli remont sisse, koliti raamatukogu lasteaija hoonesse. Pärast Väike-Maarja raamatukogu valimist paigutati sinna ka VMPSi raamatukogu.

Reet Kõiv oli seltsile ka peamiseks koostööpartneriks teabetoa sisustamisel ja töölerkendamisel. Mart Lepiku, Reet Kõivu ja Urmas Reinarti tihedas koostöös kasvas projektide toel teabetuba avalikuks internetipunktiks. Selles osas oldi Eestis esimeste seas.

1999. a võttis seltsi juhtimise üle Rein Orupõld. Maanaiste selts tegutses algul iseseisvana, hiljem aga koondus põllumeeste seltsi hõlma alla. Algul oli loota ka aiandus-mesindusseltsi liitumist, aga see suund põllumeeste seltsi osana millegipärast elujõudu ei kogunud.

Seltsimajaga (rahvamajaga) seltsil alguses suurt suhtlemist ei olnud. Rahvamajal nappis endalgi ruume ja seltsi kasutusse ei täidinud suurt midagi anda, taluselts sai siiski 1993. a alates üht rahvamaja ruumi kasutada. Priit Sõnumi seltsi esimeheks oleku ajal (2002. a alates) aeti rahvamajaga asja edasi ja lõpuks loovutati seal seltsile üks keldrikorrusel asuv ruum. See polnud küll väga hea lahendus, aga ikka parem kui mitte midagi. Selts püüdis ruumi olukorda talutavaks muuta, korrastati, otsiti mööblit jne. Pikapeale asjad arenesid, saadi arvuti, internetiühendus, printer, paljundus. Sellest ruumist sai seltsile sümbolne tugipunkt, seltsi infopunkt. Sealt jõuti seltsi 110. aastapäevaks ka seltsi raamatuni – peamiselt Mart Lepiku, Marju ja Ülle Metsmani, Priit Sõnumi ning

Hanno Tamme koostöös.

Sealt peale hakkas selts ka kaasa rääkima seltsimaja remondiprojektide koostamises ja toetuste taotluste esitamises. Priit Sõnumi ajal sai see tegevus alguse, seltsi praeguse esimehe Jaak Läänemetsa juhtimisel aga on jõutud koostöös vallaga suurte investeringuteni. Maja keldrikorrusel asuvad baariruumid on korda saanud ja korda on saanud ka seltsimaja saal, mille korramise käigus õnnestus välja tuua saali endisaegne suursugus.

Kogu aeg on seltsi tegevuses aktiivselt kaasa löönud Kai Tomingas, Ruth Raidlo; Hanno Tamm ja veel mitmed seltsiliikmed. Aja jooksul on seltsi tegevusega liitunud aktiivset rahvast, nagu seltsi tegevuse esimesel perioodilgi, kuulub seltsi peale põllumeeste ka haritlasi, õpetajaid jt. Jaak Läänemets oli varem küll seltsi liige, aga aktiivselt seltsi tegevuses kaasa ei löönud. Siis aga, kui ta valiti esimeheks, võttis ta juhtohjad kindlalt üle.

Talupood sai alguse Ats Annimäe ja taluseltsi ajal, Priit Sõnumi ajal tuli taaskasutuskeskus ja edasi taluturg, mis mõlemad on väikemaarjalastele väga olulised. Turg – see on seltsile kohustus ja see on võimalus, vajalik nii müüjaile kui ostjaile.

Taluturgu panustasid selle tekkimise ajal kõige rohkem Rein Orupõld, Indrek Tomingas ja Heino Raidla. Nüüd on see rohkem naiste tegutsemise pärusmaa. Lihapood asub praegu omaette hoones, kuigi on ju seegi üks võimalikke taluturu suundi. Koostöökohti ja arenguruumi selle teema arendamise juures jätkub edaspidisekski.

Mart Lepik: „Vahva, et seltsi tegevus on laienenud. See on seltsile igati kasuks tulnud. Naised on andnud tegevusele palju juurde, kursused, koolitused jne. Seltsi tegevusele mõeldes on mul rahulolu hinges, et tegin õiget asja. Selts on tõusuteel.”

Jaak Läänemets: „Vanastigi käisid kõik tähtsad asjad seltsitegevuse kaudu. Seltsis on nüüdseks tekkinud osakonnad: pärandkultuur, maanaised tegutsevad.”

Priit Sõnum: „Seltsi haare on laiaks läinud, see on hea. Varem oli selts talumeeste tugi, nüüd on tegevussuunad hargnenud ja liidetakse palju laiemat seltskonda. Mul on heameel, et pole tühja tuult tallatud, vaid seltsi tegevus areneb edasi.”

Rein Orupõld: „Hea on vaadata, et seltsi tegevus liigub edasi. Suhtlemine on väga tähtis. Minul on ikka hinge peal aiandus-mesindus, see on ala, mida peaks kindlasti edasi arendama. Kui huvilised koondusid, saaks selles

valdkonnas palju ära teha. Kohtki on mul välja vaadatud, kus sellealast ühistegevust võiks arendada. Uusi sorte on palju tulnud, nii vaarikatel kui maasikatel, perspektiivi sellel suunal on.”

Seltsimaja 100

Jaak Läänemets:

„Annika Michelson käis seltsis välja mõtte et kõik seltsimaja 100. aastapäeva üritused peavad toimuma seltsi eestvõttel. Mul tõusid algul ihukarvad püsti, et kes meist, kuidas ja mida teeb, kuidas me seda suudame? Aga Annika – energiapomm, nagu ta on – suutis seda mõtet ikka ja jälle välja käia. Ja asjast hakkas asja saama. Juubelipidustuste sarja korraldamine on tõsine töö, missioonitunnet peab väga palju olema. Seltsi tuntakse nüüd rohkem, varem teati sellest vähem. Tagantjärele on hea meel, et kõik on läinud, nagu on. Marju Metsman on kogu selle tegevuse juures nagu usin töomesilane olnud, tänu temale on paljud asjad tehtud, valmis ja liikvele saanud. Ta on põhjalik ja ennastsalgav oma tegvuses. Suur saavutus oli panna inimesed, seltsid, organisatsioonid ja asutused koos töötama ja ühise asja nimel tegutsema. Pidude korraldamise toimkonnad on hästi tööle saanud. See mõte suudeti väga hästi ellu viia. Tänu koostööle on seltsimaja tegevus hästi edasi arenenud. On heameel, et tegevusrõõm on seltsimajja tagasi tulnud. Seltsi roll on olla pärmiks leivataignas, Seltsimaja-100 ürituste sari on seda ilmekalt kinnitanud.”

Mart Lepik:

„Tantsutoadki pandi stiilipeo nimel käima, see oli väga oluline ja laia haardega ettevõtmine.”

Priit Sõnum:

„Olen seltsimaja juubeliürituste sarjaga väga rahul. Kõik tegevused, mis plaani sai võetud, on tehtud. Soovid täidetud, paremini eriti ei saagi. Ürituste sari on rahva seltsimajja tagasi toonud, see on väga oluline saavutus ja see on suur tunnustus Jaagu tegevusele.”

Jaak Läänemets:

Ürituste sarjaga suutis selts seltsimaja keldrist vaimselt välja tulla. Seltsi materiaalne osa on aga seltsimaja keldrist veel välja tulemata. Vahest saab põllumeeste selts seltsimaja II korrusel edaspidi ikka ühe ruumi ikka oma kasutusse. See oleks küll väga oluline.”

Seltsi esimeeste mõtted kirjutas üles ja seltsi taastekkelugu sirvis

Ilve Tobreluts

Mart Lepik, Rein Orupõld, Priit Sõnum ja Jaak Läänemets vestlusringis. Foto: Ilve Tobreluts.

Kodanikupäeva tähistamisest Väike-Maarja Gümnaasiumis

26. novembril tähistati Väike-Maarja Gümnaasiumis traditsiooniliselt kodanikupäeva. Ettevalmistused algasid juba eelneval nädalal, mil 5.-12. klassi õpilased kujundasid plakateid, kus portreeriti nii sõnas kui pildis head kodaniku. Sõnum oli kõigil lihtne ja ühene: ole teadlik oma õigustest ja vabadustest, kuid ära unusta oma kohustusi ning jää selle juures inimlikuks.

Kodanikupäeval kohtusid meie kooli üheksandikud ja gümnaasium Riigikogu saadiku, Rannar Vassiljeviga, kes selgitas demokraatia erinevaid vorme, valimissüsteemi ning ühtlasi pani noori kaasa mõtlema ja rääkima, mida saaksid noored ise ära teha, et meie riik jääks püsima ning elu muutuks ilni stabiilsemaks ja ka paremaks kõigile.

9. klassid ja gümnaasium kirjutasid essee. Valida oli viie teema vahel: „Kodanikust algab riik“; „Mina kui osake ühiskonnast“; „Eesti riik on meie endi, kodanike, nägu“; „Kodanikualgatuse osatähtsus minu kodukohas“; „Riigi teenimine – kas iga noore kodaniku kohus?“ Järgnevalt mõned katked õpilaste esseedest.

Romet Prants (9.a): „Minu essee teemaks on „Kodanikualgatuse osatähtsus minu kodukohas“. Selle teema juurde viis mind just minu küla ning kodukoha tegusate inimeste toimetamised. Minu kodukohas on palju erinevate huvidega inimesi, kes kõik ajavad oma rida. Ei saa mainimata jätta, et üks neist inimestest on minu isa. 7 aastat tagasi valiti ta Eipri külavanemaks. Külvavannemate kohustuste hulka kuulub vägagi palju asju: projektide kirjutamine, külaelu arendamine ja palju muud. Tal ei jäänudki muud üle kui pühenduda asjale ning hakata tegutseda. Meie valdustes on üks maalapp, mille muutsime projektirahade abil nn külaplatsiks, kus lapsed saaksid oma vaba aega veeta, palli mängida. Iga suvi toimub seal platsil küla jaanituli. Kui me räägime projektirahadest, siis selle taga on meeleto töö, magamata ööd ja muretsemine. See pole nii lihtne nagu paistab. Ma ei taha ainult oma isaga eputada, seetõttu räägin ka teistest tegusatest inimestest. Paar aastat tagasi hakkas osa külaelanikest ajama asju, et saada omaenda külakeskus. Käidi valdas, kirjutati projekte jne. Täna on saadud see hoone püsti ning toimima. Korraldatakse koosviibimisi, kus arutatakse, kuidas anda asjadele viimast lihv. Ühisel meelel peetakse koos jõule, lastakse vastlaliugu, korraldatakse laatasid jms. Elanikud annavad muidugi selleks ka raha, et saaks vajalikke asju osta: kirkeetja, nõud jms. Korraldajad on rahul, külarahvas ise ka. 5 aastat tagasi hakati meie külas koristama ka teeääri, korraldama koristustalguid. Igal kevadel koguneb külarahvas, et koos midagi kasulikku ära teha. Külas peab olema inimesi, kes suudavad asju käsile võtta ning seda külas edasi viia. Õnneks saan öelda, et minu kodukohas ei tule sellistest inimestest puudust ning külaelu elavneb iga aastaga aina rohkem.“

Rait Läänemets (9.a): „Mina isiklikult tahan väga minna aega teenima. Ka minu vennad tahtsid ise sõjaväkke minna ning nemad muutusid sõjaväes tohutult. Nad pole enam lapsikud ega laisad, kes nad enne olid, vaid muutusid tõsisteks töövõimelisteks meesteks. Arvan just seetõttu, et ajateenimine on ellujäämise õppimiseks just see õige koht. See on väga tähtis, kuna see on kogemus, mis mitte kunagi ei unune. Just tänu sõjaväele oskaksime me katasroofidest elusana väljuda. Tänu ajateenistusele suudab mees pingelistes olukordades rahu säilitada. Tänu sõjaväele on Eesti mees tugev ja töökas. Põhis kõik ajateenistusest viilijad vist ei mõista, et tegelikult on ajateenistus

loodud vaid nende endi heaks.“

Tair Stalberg (9.b): „Kui ei oleks minu kodukohas aktiviste, kes tegeleksid küla asjadega, siis oleks küla halvem seisus kui praegu on. Näiteks praegu on Kiltis MTÜ Meie Kiltsi, mis tegeleb aktiivselt Kiltis elu arendamisega.

Vallalt väga palju raha ei saada, annetajateks on oma Kiltsi rahvas. Tänu sellele korraldati hiljuti ka raamatukogu: värviti seinad, akendele pandi uued ruulood ja tehti muid väiksemaid asju. Osteti ka uus arvuti raamatukogule, kuna vana oli juba väsinud. Korraldatakse ka küla jaanipäevi ja vastlaid. Raamatukogus käivad ka lapsed muinasjutte kuulamas, neile tehti ka eraldi tuba, kust leiab lasteraamatuid. Lisaks saab raamatukogus ka printida ja koopida teha, samuti on seal internetipunkt. Avatakse ka jõulukohvik, korraldatakse jõulupidusid, kus on ka jõuluvana, et lastel rõõmsam oleks. Kevadel tehakse külas koristustalguid. Muidugi võiks valla panus olla suurem, aga eks kõigil on rasked ajad. Tänu küla inimeste annetustele on ära tehtud palju asju. Kui poleks selliseid aktiviste, oleks paljud asjad tegemata jäänud.“

Mari-Ann Mägi (9.a): „Riik annab meile õiguse tasuta haridusele, liikumise- ja sõnavabaduse, isikupuutumatuse ja õiguse pöörduda märgikirjade ja avaldustega asjaomaste riigiasutuste poole. Seega oleks mõistlik ka meil, kodanikel, midagi vastu anda. Käime koolis, tööl, maksame makse, avaldame arvamust, täisealised kodanikud käivad valimas. (...) Kodanikud peavad hoolitsema oma riigi eest ning riik peab hoolitsema oma kodanike eest. See on ringlus.“

Laura Kuusemets (9.a): „Et tagada riigi areng ja rahva parem elujärg, vajatakse aktiivseid kodanikke. Üks hea näide sellest, kuidas muuta rahva elu riigis paremaks on meie, eestlaste, koristustalgud „Teeme ära“. See näitas, et iga kodanik (tegelikult iga inimene) saab riigi ja selle rahva jaoks midagi ära teha. (...) Iga kodanik peaks avaldama oma arvamust, mitte olema vait.“

Hannamari Soidla (9.b): „Minu arvates on inimlikkus ja kokku hoidmine kodaniku ühed tähtsamad omadused. Üksteist toetades ja abi osutades jõuame oma tegudega kaugele. Kui meis on piisavalt inimlikkust, jätame haritud ja kombeka rahva mulje. Millise mulje

Eesti riik jätab ja kuidas me end siin tunda tahame, on ju kõik meie endi teha.“

Ursula Tähiste (9.b): „Igaüks on mingi osake ühiskonnast ja saab natukenegi anda endast ja olla sellega ühiskonnale kasulik. Ka mina, kes ma olen

riik ei soovi, et andekad noored lähevad nende riigist mujale tööle. Riik jääb sellega ilma andekatest kodanikest, kes aitaks riigil saada paremaks ja edukamaks riigiks ja jõuda oma saavutustega järele teistele suurriikidele. Toomas Hendrik Ilves, meie riigi praegune president on öelnud, et olles siirad oma valus, tunnistades iga inimese tähtsust ja tähendust siin maal, mõistame me selgelt oma kohustust, erilist kohustust väikese riigi ja rahva kodanikena. See on kohustus hoolitseda, suhtuda oma ligimestesse ja kaaskodanikesse suurema sallivuse, tähelepanu ning austusega. Seega hea kodanik on see, kes täidab kodaniku kohustust.“

Raiko Keinanen (9.b): „Ühiskonnas on oluline, et kuigi me pole iga-aastaselt ühtsed, peame me ühtseks saama kriisilukordades. Piltlikult öeldes, ei pea me olema kogu aeg ühtsed nagu Balti kett, aga kui situatsioon seda nõuab, peame selleks olema võimelised.“

Egert Kruberg (9.b): „Mida ma saaksin teha ühiskonna osana, et oma riigi heaolu parandada? Eriti suurt ma praegu teha ei saa, kuid ma saan püüelda selle poole, et täiskasvanuna midagi suurt korda saata. Selleks peab kindlasti hästi õppima, raamatuid ja ajalehti lugema, et oma silmaringi laiendada. Kindlasti peab olema sellele meelestatud. Kui sa suudad pstitatud ülesanded täita, siis oledki valmis seda täitma. Minu arvates on kõik inimesed ühiskonna osakesed ja koos moodustame ühtse rahva. Püüame ikka nii, et kõigil oleks koos hea, mugav ja turvaline elu. Soovin kõigile head elu ja et te ikka kõik jätkaksite oma riigist ka välismaal olles parema mulje.“

Kätlin Kaare (12.): „Noored kindlustavad selle, et Eesti riik oleks ikka jätkusuutlik. Iga-aastaelus ei paista ehk see eriti välja. Siiski on kodumaal ka neid noori, kes hoolivad oma riigist ja muretsevad selle tuleviku pärast. On ju Eesti riigis loodud mitmeid noorteorganisatsioone, -kogusid, kus igal noorel on õigus avaldada arvamust ning kasvõi kaudselt osaleda sündmustes. (...) Arvan, et noorteorganisatsiooniga liitumine annab õpilasele palju erine-

Fotod: Kristi Põdra.

vaid võimalusi oma silmaringi avardamiseks. Seal kuulatakse erinevate inimeste arvamusi ning ei kritiseerita kellegi väljawaateid. Kui riigitasandil tekib küsimus, mis on seotud noortega, pööratakse just noorteorganisatsioonide poole, et küsida nende arvamust, nõu. Kes siis veel seda paremini oskaks anda kui mitte noored ise. Paraku paljud väikemaarjalased isegi ei tea, et on olemas Väike-Maarja noortekogu.“

Jörgen Kivila (11.): „Kes ma olen? Olen Eesti ühiskonna liige, kodanik, õpilane. Minu roll ühiskonnas on veel suhteliselt kesise tähtsusega, kuid

see aina kasvab. Iga aastaga lisandub juurde kohustusi, olulisi otsuseid ja tegevusi, mida minult kui õpilaselt oodatakse. Mina jagaksin ühiskonnas kolmeks: õpilased - inimesed, kes alles õpivad; töötajad - inimesed, kes rakendavad õpitut praktikas ja täienavad end regulaarselt ning pensionärid - vanemad inimesed, kes on oma töö ära teinud, aidanud sellega kaasa Eesti ühiskonna arengule ning naudivad nüüd väljateenitud puhkust. Mida saaksin teha, et ühiskonda parendada? No ega eriti palju ma veel ei saagi. On muidugi elementaarsed asjad nagu minupoolne kuulekus, õpitase ja muu selline. Kuid need pigem aitavad mind ühiskonna silmis tõsta, esile tuua. Veel ei ole mulle kui mittetäiskasvanule kodanikule antud õigust hääletada, valida parlamendiliikmeid ega osaleda riigisestel rahvaarutlustel. Küll on minu võimuses alati oma mõtteid jagada, kaasa rääkida, diskuteerida täiskasvanute maailmas. (...)“

Argo Metsaru (10.): „Et tagada ühiskonna heaolu, peaks iga kodanik lähtuma eetikanormidest. See tagaks inimliku keskkonna. Seega selleks, et muuta ühiskonda enda ümber meeldivaks, peaks igaüks alustama iseendast.“

Kert Ojasaar (11.): „Tihti on meedia vahendusel juttu sellest, mida halba on noored kodanikud teinud ning seetõttu sildistataksegi kõiki noori kodanikke, ka neid, kes on seadusekuulekad ja abivalmid, halbadeks ja vastutustundetuteks. Üldsus ise on sellise pildi neist maalinud. Tegelikult ei ole kõik noored ülbed ja südametunnistuset. Olen isegi kuulnud, kuidas mõni noor on kiusanud, sõimanud just eakamaid inimesi otsese põhjuseta või siis lihtsalt sellepärast, et olla sõprade ees lahe. Mina pean selliseid tegusid häbi-väärseteks, sest me kõik saame kunagi vanaks ja ma kahtlen sügavalt, et kas keegi meist endist tahaks saada sellise käitumise ohvriks. Selline käitumine pole muidugi suunatud mitte ainult vanurite poole. Sageli langevad selle ohvriks ka kiusajate enda eakaaslased, kes peavad taluma nii vaimset kui ka füüsilist ahistamist. Eestis on see viimastel aastatel kujunenud suureks ühiskondlikuks probleemiks. Probleemiks, mida minu arvates ei võeta veel piisavalt tõsiselt. (...) Kui jätta kõrvale halvad asjad ning kesken-duda positiivsele, siis võime olla oma riigi üle uhked. Eestis on väga palju ettevõtlikke ja usinaid inimesi. Tihti korraldatakse erinevaid üritusi, kursusi ja koolitusi inimeste arendamiseks. Siinkohal võiks näiteks tuua kohe näiteks „Teeviit 2012“, kuhu kogunesid inimesed, et otsida võimalusi tulevikuks ja enda harimiseks. Kui oskad otsida, leiad siit riigist väga palju häid ja erinevaid võimalusi. Meie riik ei pruugi küll olla üks Euroopa juhtivatest majandusriikidest, ta ei pruugi olla kõige rikkamate riikide hulgas, meie, inimesed, ei pruugi olla alati rahul Eestis toimuvaga ning sooviksime läbi viia muudatusi, kuid siiski me võime olla õnnelikud – meil on oma riik ja meie riigil oleme olemas meie – kodanikud.“

Kristi Põdra

Algav aasta annab põhjuse juubeldamiseks

1723, 1873, 1923 – need on aastaarvud, mis lõpevad sama numbriga. Peagi on algamas uus aasta, mille viimane number on samuti kolm. See viitab ainult sellele, et taas on tulemas juubel.

Et mis juubel? Vaadakem nende aastaarvude taha.

Aastal 1723 avati Väike-Maarja I kihelkonnakool, seega täitub 290 aastat ajast, mil siinmail hakati esimest korda haridust jagama.

Aastast 1873 on seda aga tehtud järjepidevalt, see tähendab, et 140 aastat on Väike-Maarja mail toimunud pidev haridusmaastiku harimine, kord viljakamalt, kord vähem. Suuremad ikaldused jäävad aga ikka sellesse aega, mil meie põldudel mürisesid sõjamasinad.

Aastal 1923 lõpetas Väike-Maarja gümnaasiumi I lend, sellest möödub 90 aastat ehk praegused abiturendid on 90. lend, kes lõpetab gümnaasiumi.

Põhjust juubeldamiseks leiab palju, aga tähtpäev, mida me kõik koos järgmisel sügisel tähistame, on kooli 140. aastapäev. Väärika aastapäeva puhul leiab 2013. aasta 12. oktoobril aset traditsiooniline kooli kokkutulek.

Selleks, et Väike-Maarjas oleks ikka põhjust kokku tulla ning seegi pidu peetud saaks, on Väike-Maarja kooli juurde loodud üksus nimega Vilistlaskogu. Praegu koos käiva vilistlaskogu elkäijaks võib lugeda 26. detsemb-

ril aastal 1926 asutatud Väike-Maarja Ühisrealgümnaasiumi Vilistlaskogu. Loodud oli see selleks, et nii vaimselt kui aineliselt aidata kaasa Väike-Maarja kooli arenemisele, seda eelkõige tingituna 1926. aastal alanud maagümnaasiumide sulgemisest. Ajalool on kombeks korduda ja me oleme ka praegu saamas tunnistajaks suurele Eesti gümnaasiumivõrgu ümberkorraldamisele. Garantiid Väike-Maarjas gümnaasiumi säilimisele ei ole. Küll aga on meil võimalus ühiselt pingutada ja kooli arengut toetada, et saaksime ka tulevikus loendada Väike-Maarja gümnaasiumit lõpetavaid lende. Hea võimalus selleks on osaleda Väike-Maarja Gümnaasiumi Vilistlaskogu töös.

Kõik, kes tunnevad, et neil on tahe panustada oma kooli tulevikku või rääkida kaasa kooli juubeli korraldamises, on oodatud osalema järgmisel vilistlaskogu koosolekul, mis toimub 19. jaanuaril 2013. aastal Väike-Maarja gümnaasiumi peamajas, aadressil Pikk 1.

Sotsiaalmeedia kasutajad saavad vilistlasi puudutavat infot jälgida Facebookis aadressil www.facebook.com/VaikeMaarjaGumnaasiumiVilistlased.

Raimo Maasik
Vilistlaskogu esimees

Väike-Maarjas toimus tüdrukute tantsupidu

5. detsembril toimus Väike-Maarja seltsimajas gümnaasiumi tantsupidu, kus osalesid gümnaasiumi 5.-12. klasside õpilased.

Mitmed tantsuhuvilised nii Väike-Maarja gümnaasiumist kui ka mujalt kogunesid Väike-Maarja seltsimajja, vaatama ja kaasa elama traditsioonilisele tüdrukute tantsupeole, kus esinesid gümnaasiumi 5.-12. klassi õpilased. Sellel aastal oli tantsupeo teemaks 5.-9. klassidele 80-ndad, kuid 10.-12. klasside õpilastel oli taustaloo valimisel antud vabad käed.

Õhtu avasid seekord õpetajad, kes suundusid Bob Marley loo „Sunshine reggae“ saatel Jamaica le puhkama. Lisaks esinesid vahepausidel gümnaasiumi poiste tantsutrupp Diskohundid ja Anneli Kalamäe tantsijad. Õhtusse lisasid nalja ja naeru oma etteastetega õhtujuhid Thomas Tammus, Argo Metsaru ja Johannes Richard Sepping.

Nagu võistlustel ikka, jälgis ka tüdrukute tantsupidu žürii, kelle ülesandeks oli selgitada välja üldvõitja ehk GRAND PRIX, igas vanuseastmes parim tants ning samuti parim tantsija. Žüriisse kuulusid Helina Lükk, Anneli Kütt, Andres Niinemets, Kalev Pärtel-poeg ja Jõrgen Kivila.

Tantsupeo tulemused olid järgmised:

5.-7. klasside arvestuses I koht – 7.b klass, looga „Jätke võtmed väljapoole“;

8.-9. klasside arvestuses I koht – 9.b klass, looga „Eye of the tiger“;

10.-12. klasside arvestuses I koht – 10. klass, kel oli erinevatest lugudest kokku miksitud taustamuusika.

Veel märgiti ära:

6.a klass, looga „Stars on 45“;

9.a klass, looga „Just can't get

enough“;

11. klass, lugudega „Ride da d“, „Drink“, „Macarena“ ja „Hot“

GRAND PRIX läks 12. klassile, looga „Run the world“.

Žürii valis igast vanuserühmast ka parima tantsija. Parima tantsija auhinnad läksid seekord järgmistele tüdrukutele: Keneli Pohlak (5. klassi arvestuses), Eveli Klean (6.-7. klassi arvestuses), Simoona Must (8.-9. klassi arvestuses) ja Kätlin Talur (10.-12. klassi arvestuses).

Nagu ikka, sai oma lemmiku valida ka publik. Publiku lemmikuteks olid sel aastal 7.b klass ja 12. klass.

Dely Kroll, Johannes Richard Sepping

Tantsuhoos on 12. klassi neiud. Foto: Ly Ipsberg.

VÄIKE-MAARJA ÕPPEKESKUS

Talvine vastuvõtt 2012/2013. õppeaastaks alates 10. detsembrist

Alates 7.01.2013. a ootame õppima järgmistele erialadele:

- **KOKK** 2,5 a põhihariduse baasil
- **ABIKOKK** 1 a põhihariduse baasil.

Õppetöö toimub ühel päeval nädalas või nädalaste sessioonidena (kokkuleppel õppijatega).

- **MÜÜJA** (toidukaupade müüja)

1 a keskhariduse baasil

Õppetöö toimub ühel päeval nädalas.

Õppetöö ajal võimalik majutus õpilaskodus.

Täpsem info telefonil 326 1892 ja kooli koduleheküljel vastuvõtu info all.

<https://www.v-maarja.ee/vmok>

„Taaselustunud“ nukud

Nukk on läbi aegade olnud inimese sümbol ja mudel. Arvatakse, et nukke kasutati lugude jutustamiseks juba 30000 aastat tagasi. Nii on saanud alguse nukuteater.

... pane käed silme ette ja tuleta meelde! Sule silmad ja kuulata. On, nagu kohiseks kuldne jõgi kauguses ... (Fr. Tuglas)

Kujutlusvõime on inimese üks suurimaid rikkusi. See on kutse lapsepõlvemaalt, kus on muretust, lihtsaid rõõme, maailma avastamist ja kujunemine selleks, kes sinust on saanud. Muinasjuttudel on suur mõju kultuurimaailma tekkimisel, headuse ja kurja äratundmisel, ilu ja eluväärtuste kujunemisel. Hea on teada, et muinasjuttudes pääseb headus alati võidule.

Näitus „Kultuuri- ja muinasjutulaekad“

on loodud vanadest, unustusse jäetud katkistest, äravisatud nukku-dest. See näitus kutsub meid mõtlema ka esemetest enda ümber, mida me kunagi oleme kalliteks pidanud. Kas me sageli pole liiga hoolimatud esemete ja materjalide suhtes, mis on meie kasutuses? Raiskamist on palju. Tahame ikka kalleimaid, uuemaid ja uhkemaid esemeid omada.

Milline oli sinu esimene nukk? Kas see on sul alles reaalselt või ainult mälestustes?

Loovust arendades on käepärastest erinevatest materjalidest võimalik luua imeilusaid taieseid, mänguasju ja muinasjutte. Näitusele toodud nukude taaselustamiseks pole ühtegi materjali raha eest ostetud. Materjal on kogutud ülejääkidest, mis on kapinurka või sahtlipõhja seisma jäänud. Pole võimalik osta tähelepanu, armastust ja hoolt, mida nende nukude „taaselustamisel“ loojad neile oma kätega jaganud on. Igal laekal on meile jutustada oma lugu. Tulge vaatama ja avastama, mis neis laegastes peidus on!

Oodatud on kõik,

vanusepiirangut pole. Kui näitus tekitab inspiratsiooni oma muinasjutt või emotsioon paberile jäädvustada, siis selleks on võimalus koha-peatel ning võib ka hiljem kodus või koolis.

Pärast nukunäitust teeme koos **kunstinäituse** teie loodud piltidest. Lisasin nukunäituse kõrvale mõned muinasjutupildid enda lapsepõlvest.

Näitus avatakse 7. jaanuaril kell 13.00 Väike-Maarja muuseumis.

Avamise päeval on üllatusi ja liikvel lõbusaid muinasjututegelasi. Näitus jääb avatuks kuni 8. veebruarini. Pääse lastele tasuta, täiskasvanutele 1 euro või vaba annetus. Olete lahkesti oodatud! Info telefonil 5666 7459.

Kaja Kruup
MTÜ Väike-Maarja Muusika- ja Kunstiselts

Rahulolu-uuring 2012

Valla arengukava näeb ette rahulolu-uuringu läbiviimise vallarahva seas.

Küsimustik avaldati valla oktoobrikuu infolehes ja 25. novembrini oli kõigil võimalik täidetud küsimustikku tagastada.

Küsimustele võttis vastata 48 val-lakodanikku, neist 20 Väike-Maarja, 15 Kiltsi, 10 Simuna ja 3 Triigi piirkonnast. Alljärgnevalt avaldame kokkuvõte vastustest ning küsimustiku kaudu avadatud mõtetest ja ettepanekutest. Numbrid varinatide juures näitavad, mitmel korral seda vastustes pakuti.

1. Kas olete rahul Väike-Maarja vallas („väga rahul“ 4 palli, „pigem rahul“ 3 palli, „pigem rahulolematu“ 2 palli, „täiesti rahulolematu“ 1 pall, „ei puutu kokku“ 0 palli):

raamatukogudega
4 – **26**
3 – 17
2 – 2
1 – 1
0 – 2
rahvamajadega
4 – 10
3 – **15**
2 – 5
1 – 9
0 – 8
koolidega
4 – 5
3 – **17**
2 – 2
1 – 1
0 – **22**
lasteaedadega
4 – **8**
3 – 6
2 – 1
1 – 0
0 – **32**
sportimisvõimalustega
4 – 11
3 – **14**
2 – 2
1 – 3
0 – **17**
vaba aja veetmise võimalustega
4 – 10
3 – **16**
2 – 10
1 – 6
0 – 5
prüгимajandusega
4 – **23**
3 – 15
2 – 5
1 – 1
0 – 1
heakorra ja haljastusega
4 – 8
3 – **21**
2 – 8
1 – 4
0 – 3
vallaametnike tööga
4 – 11
3 – **15**
2 – 9
1 – 3
0 – 9
vallast info saamisega
4 – 12
3 – **23**
2 – 6
1 – 3
0 – 3
sotsiaalhoolekandega
4 – 6
3 – **11**
2 – 4
1 – 1
0 – **25**
tänavavalgustusega
4 – 8
3 – **16**
2 – 12
1 – 9
0 – 2
politsei tegevusega
4 – 6

3 – **18**
2 – 5
1 – 7
0 – 10
külaelu arenguga
4 – 5
3 – **17**
2 – 6
1 – 2
0 – **16**
noorsootööga
4 – 2
3 – **8**
2 – 6
1 – 2
0 – **29**
arstiabiga
4 – 14
3 – **16**
2 – 5
1 – 11
0 – 2
teede olukorraga
4 – 9
3 – 12
2 – **19**
1 – 7
0 – 1
ühiskondliku transpordiga
4 – 11
3 – **12**
2 – 9
1 – 6
0 – 9

2. Kas Teil on teie arvates piisavalt võimalusi kaasa rääkida valla elu korraldamisel?
Jah – **14**
Ei – **28**

3. Valla kõige suurem probleem
Teie arvates
- Tööhõive **22**
- Arstiabi **15**
- Kohalikud teed **14**
- Hulkuvad koerad, kassid **13**
- Tänavavalgustus **13**
- Turvalisus **11**
- Valla halduskorraldus **10**
- Noorteprobleemid **8**
- Ühistransport **5**
- Ühistransport **4**
- Pangateenused (SEB kontori kadumine) **4**
- Koolikorraldus **3**
- Kaubandus **3**
- Sportimisvõimalused **3**
- Sotsiaalhoolekanne **2**
- Veevarustus **2**
- Külaelu aktiivsus **2**
- Kaubandus **1**

4. Millist sõna või sõnapaari peate Teie enda jaoks olulisimaks spon-taanseks hinnanguks vallale?

- Kodu, sünnikoht **25**
- Ilus loodus **19**
- Ääremaastuv **18**
- Tööpuudus **12**
- Sõbralikud inimesed **11**
- Turvaline, rahulik **11**
- Sotsiaalne sidusus on nõrk **9**
- Töökoht, kool **9**
- Kultuurilembeline **7**
- Sportimisvõimalusterohke **7**
- Arenev, mitmekesistuv **5**
- Stabiilne **3**
Muu:
- Väike-Maarja keskne **2**
- Puhas õhk ja vesi **1**
- Iidne tõmbekeskus Väike-Maarja alevik **1**
- Kiltsi on ääremaastuv **1**

5. Kõige olulisem tegur, mis takis-tab Teid alustamast ettevõtlusega?
- Liigne bürokraatia **11**
- Majanduskeskkond ei soosi alustamist **10**
- Ettevõtlus on palgatööga liiga eba-kindel **8**
- Olen juba ettevõtja **6**
- Halb finantstoetuse / laenu kätte-

saadavus **5**
- Vähene informatsiooni kättesaadavus **2**

muu põhjus, nimetage:
- Kõrge vanus **6**
- Ei paku huvi **3**
- Puudub pereliikmete toetus **1**
- Laiskus **1**
- Oman töökohta **1**

6. Millist transporti kasutate, kui külastate Tallinnat või Tartut?
Isiklik auto – **23**
Buss – **18**
Rong – **29**

7. Kas kuulute mõnda mittetulundusühingusse või võtate osa nende tööst?
Jah – **19**
Ei – **29**

8. Kas toetate ühinemist naabero-mavalitsustega?
Jah – **12**
Ei – **33**
Kui jah, siis millisega?
- Tamsalu
- Rakke, Tamsalu
- kõigi naabritega juhul, kui keskus jääb Väike-Maarjasse
- Laekvere
- Rakke, Laekvere, Tamsalu
- Rakvere, Rakke, Laekvere, Vinni jne
– nagunii on ääremaa

9. Teie põhilised infoallikad vallas üldiselt toimuva kohta
- Kohalik infoleht – **22**
- Maakondlikud lehed – **10**
- Teised inimesed – **8**
- Valla koduleht – **5**
- Infostendid – **2**

10. Ettepanekud elamistingimuste paremaks muutmiseks vallas. Kommentaarid:
• Kaupluste ees on parkla joonitud ilma korraliku plaanita, sisse- ja väljasõit on arusaamatu.
• Koeraomanike „toel“ koerte poolt reostatud tänava ja kõnniteede ääred (kõnni- ja jalgrattatee, Ehitajate tee jne).
• Kaks suve järjest kasimata palliplatsi ümbrus ja liivaala (lehed, kase-raod), räsitud puu ja veeretatavad palgid, aga ala leiab suveperioodil aktiivset kasutust.
• Kasimata ja räämas söögitoa ümbrus.

• Silma riivab: 1. Georgi söögitoa ümber olev mädanenud palkidest aed. 2. Mõnisada meetrit vallamajast prügi-mägi (Pikk 22, 22a). 3. Kalmistute halb heakord. Suvel – rohtunud teed, talvel – ei pääse üldse liikuma, isegi peateed on kinni. Tormist räsitud puud tükeldatuena väikeste hunnikutena haudade kõrval koristamata.
• Kiltsi on ääremaastuv ala.
• Sportimisvõimalused Kiltsis puuduvad.
• Noorsootöö Kiltsi piirkonnas olematu (v.a koolis)
• Kiltsi alevik on vallale ääremaa. Valla poolt puudub aleviku heakord ja haljastus. Suvel lokkab umbrohi jõe ääres ja mitteerastatud aladel. Näotu on kohaliku kaupluse ümbrus ja selle esi-ne suurte veelompidega.
• Meil ei ole tugevat esindust, kes Simuna rahaliste vahendite eest võitleks. Arstiabi on sisuliselt ära kaotatud, vanurid ei saa kergesti abi. Muidugi, kui ei ole töökohti ja maksudest sissetulekuid, ei ole ka raha, mida jagada, aga Väike-Maarjas elu ikkagi edeneb vaikselt. Kui kool ka Simunast Väike-Maarjasse viiakse, panevad poed ennast siin ise kinni ja ongi kõik.
• Jäätmejaama lahtiolekuaeg Simunas on väga piiratud.
• Arst on hea, aga ei jõua temani hästi.
Ettepanekud:
• Jätkata ja arendada valla ühisprojekte vabaihendustega üle kogu valla.

Väga heaks näiteks on Tarapita tantsu-toad külades ja kogu „Seltsimaja 100” projekt – ühendab erinevaid asutusi, ühendusi ja piirkondi.

• Korrastada ja laiendada ühiskana-lisatsiooni Väike-Maarja aleviku Rakve-re ja Tamsalu poolsete servadeni.
• Ristmikud teha turvalisemaks, nt Tamsalu mnt – Pikk tn, ei saa hästi Pi-kale tänavale välja keerata.
• Turvalisuse tagamine peaks olema politseile prioriteediks nr 1. Tundub, et bussijaama ja teiste avalike kohta-de pidev reostamine ja lõhkumine on politseile ülejõukäiv ülesanne. Võiks aidata tugev naabrivalve, kaamerad ja liitumine turvafirmade poolt pakutava-te teenustega.
• Vallakeskusesse oleks hädasti vaja ujulat. Pensionäride ja laste jaoks on maakonna teiste ujulate külastamine kulukas ja keeruline. See aitaks kindlasti kaasa nii tervise paranemisele kui oleks ka meeldiv ja kasulik vaba aja sportlik sisustamine noortegi hulgas.
• Väga palun – paigaldage Aia tn mõlemapoolsesse otsa liiklusmärk, mis piiraks kiirust mootorsõidukitel, vahel sõidetakse 100-ga. Suur oht kõndiva-tele lastele. Samuti keelumärk suurtele kruusautodele – lõhuvad asfaltkatet.
• Prügivedu võiks olla: 1 kvartalis – 1 kord, viimases kvartalis – 1 kord ja suvel iga kuu. Ei ole midagi saata, kast on alati poolik.
• Koerteomanikel tuleks oma looma järelt ka koristada, kõik kõnniteede ää-red on reostatud.
• Paluks vallalt üks kord kevadel ja üks kord sügisel okste, lehtede ja aia-prügi äravedu. Põletada ei tohi ja palju-del vanadel ei ole oma transporti.
• Ametnikud olgu ka inimesed – hoidke omi ja hinnake proffe!
• Valla keskuse üldilme parandami-ne. Üheks olulisemaks tegevuseks pean valla keskuse ilme parandamist, alus-tades aastatepikkusest “esteetilisest” vaatepildist vallamaja ees asuval nn puhkealal ning lõpetades olemasoleva-te tiikidega. Vallamaja esistel pinkidel võime kohata nii aluspesu väel päevi-tajaid suvisel perioodil kui ka õlle ja “troinoi” sõpru. Seesama ala on aga esimene vaatepilt, mis avaneb alevi keskusesse sisenejale. Ettepanek on eemaldada istepingid ja kõnnitee ning kujundada ala täielikult haljasalaks. Ala ümberplaneerimisega alustada nii-pea kui võimalik ning kasutada kaunist ja tõeliselt esteetilist vaatepilti loovaid lille- ja põõsasornamente. Õppekesku-se ees olevad tiigid tänaseks juba teine “esteetiline vaatepilt”. Võiks alustada äärekividest ja puhtast veest. Kui aga õnnestub ka purskkaevud tööle panna, siis saavutab valla keskus tõeliselt kau-ni ilme ning üks vaatamisväärsus on kohe juures. Potentsiaalsed elanikud ja investorid teevad oma otsuse esimese 5 minuti jooksul ja selle põhjal, mida nad näevad/kuulevad!
• Tegelusvõimaluste loomine las-tele. Valda on vajalik luua laste päe-vahoiu ning lastepidude korraldamise teenus. Lisaks on vajalik mitmekesis-tada Lõuna-Ravi tänava avalikku laste mänguväljakut. Praegune mänguväljak, sh uus moodustis, ei arvesta kõikide vanusegruppidega. Kui sellist võima-lust ei ole, siis võiks vähemalt lubada lasteaia õuealal õppetöövälisel ajal mängimas käia.
• Tühjalt seisvate hoonete kasutu-sele andmine ettevõtlikele inimestele. Näiteks valla keskuses asuv endine poliitseimaja ja vana võimla seisavad tüh-jalt ja ootavad oma viimseid päevi ehk lagunemist. Selliseid hooneid on vallas veelgi. Ettepanek on anda need kasu-tusse aktiivsetele tegijatele (näiteks laste päevahoid, loovuskeskus jt) versus ettevõtmiste takistamine. Politseimaja sobiks ideaalselt ka arstikeskuseks.
• Arstikeskuse jätmine omale ko-hale või üle viimine sobilikku kohta. Kuuldavasti soovitakse perearstid viia Ravi tänavalt üle Tamsalu maanteele.

Surnuaia vastas asuv arstikeskus on sõna otseses mõttes masendav ning tekitab haigetes veelgi rohkem stressi ja pinget. Siit võib edasi teha juba jä-reldusi, mis selle kõige tagajärg saab olema. Leian, et hooldekodu ja arstid peaksid paiknema ühes hoones, et ka hooldekodu vanuritele oleksid arstid võimalikult lähedal. Kui hooldekodu tahetakse laiendada, siis võiks kasu-tusse võtta endise politseimaja, mis on arstikeskuseks samuti sobiv. Ka kiirabi õige asukoht on valla keskuses.

• Georgi söögitoa ümbrus võiks sil-male rohkem ilu pakkuda.
• Tervis – eksisteerimise alus. Rohkem sellele suunatud loenguid ja üritu-si, siis suudab igaüks oma elamistingi-muste eest hoolt kanda!
• Vallas on vähe töökohti, paljud ini-mesed käivad Yeld-Wen’is või lihakom-binaadis. Palun tehke nende elu veidi kergemaks ja turvalisemaks sellega, et hoiate tänavavalgustuse põlemas (kas-või ainult peatänaval alates Tamsalu ristist kuni Jaama tn majadeni) niikaua kuni nad õhtusest vahetusest koju jõuavad ehk siis keskööni.
• Politsei võiks kontrollida, et rekad ei peatuks aleviplatsil keelatud kohta-des.

• Väga teretulnud oleks uute kerg-liiklusteede rajamine.
• Leian, et väga suur probleem on hulkuvad koerad, isegi need, kellel on oma kodu. Selline vabapidamine, et loom liigub üksi ringi, ei sobi! Omani-kele tuleks teha vähemalt märkusi.
• Alevi siseselt tuleks kärpida suuri puid, mis võivad ohtlikuks osutada tormide ajal.
• Kiltsi rahvamaja-raamatukogu ka-tus korda teha.
• Kiltsi rahvamaja saali põrand alla panna.
• Renoveerida ja kaasajastada Kiltsi raamatukogu.
• Kiltsis rahvamajas parandada ka-tus, teha korda põrandad ning edenda-da kultuuri ja vaba aja sisustamist.

• Raamatukogu esine on kevadel lume sulamise ja sügisel vihmaperioo-dil väga porine. Võiks ju väikese killusti-kukoorma sinna viia. Samuti laseb vih-ma läbi Kiltsi rahvamaja katus.
• Valla keskuses asuv Väike-Maarja bussijaam on kohalike joodikute pea-tuspaik. Reisijad ootavad bussi õues, kuna bussijaamas suitsetatakse, juuak-se, kakeldakse, oksendatakse ja tülita-takse ka bussi ootavaid õpilasi. Miks ei sõida õpilaste buss koolimaja juurde, et õpilased saaksid seal bussi minna ning hiljem bussijaamast ülejäänud reisijad peale võtta.
• Taastada perearsti või -õe vastu-võtt Simunas (pereõde peaks vähemalt korra nädalas vereproove jne võtmas käima).
• Taastada valla bussiliin Käru-Rak-vere, 2 x nädalas.
• Bussiajad tuleks ümber teha nii, et saaks 9-10 paiku Simunast Väike-Maarjasse ja 12 paiku sealst Simunasse tagasi.
• Osavalla inimesed peaks enda eest rohkem seisma, et saaks rohkem raha.
• Väike-Maarja vald võiks sulanduda rohkem Simuna osavallaga.
• Vald võiks abistada korterite mu-retsemisel.
• Korrastada transpordivõrku.
• Erinevad huvialaringid võiksid olla ka päeval, mitte ainult õhtuti.

Kokku tuli 48 vastust, neist:
naisi – **38**
mehi – **8**
Vanus:
kuni 25a – **1**
26-40a – **8**
41-60a – **16**
61 ja vanemad – **22**
Elukoht:
alevik – **33**
küla – **11**

Kokkuvõte vallaametnike ja vallahahva kohtumistel arutatust

Kokkusaamised Simunas ja Vaos andsid võimaluse vastastikku infot vahetada ja löid soodsa pinnase aruteluks, mille käigus tõusid päevakorra elanikkonda kõige enam puudutavad küsimused. Vallahahvas sai kohtumistel tõstatada probleeme, rääkida, mis südamele, esitada küsimusi ja pakkuda omalt poolt välja ka ettepanekuid, mis võiks ühte või teist probleemi aidata paremini mõista ja neile lahendusi otsida.

Vallavanem Indrek Kesküla andis mõlemal kohtumisel ülevaate, mis vallas viimasel ajal tehtud ja mis 2013. a eelarvevõimalustest lähtuvalt teoksil.

Piirkonniti on ettevõtmised ja investeeringud, aga ka probleemid ja vajadused üsna erinevad.

30. novembril Simuna rahvamajas toimunud kohtumisel oli osalejaid 30 ringis.

Simunas on külahahvas ise seisnud agaralt hea oma elukeskkonna parandamise eest. Katku allika ümbrus sai tänavu uue näo, seal käib kohalik rahvas ja käib ka palju turiste. Suvel peeti rohke osalejaskonnaga perepäev, nüüd on tulekul jõululaat.

Tõstatas küsimus Avanduse mõisa edasisest saatusest. Mõis müüdi 2010. aastal eraomandusse, aga selle tulevikust ei ole midagi kuulda olnud. Kurb, kui see tühjaks peaks jääma. Loode-tavasti õnnestub omanikel esialgseid plaane turisminduse vallas arendada ja väärikas mõisahoonet võetakse taas kasutusse.

Simuna rahvamaja esine maa-ala on ebatasane ja vihmasel perioodil lausa porine. Abivallavanem Kaarel Moisa sõnul on see kindlalt järgmise aasta tööde plaanis ja tehakse kevadel koos kahe tänava pindamisega korda. Ka korterimajade esised teed on aukus. See aga on korteri-omanike enda korda teha, kuna asub nende maal.

Simuna avaliku sauna katus on halvas seisukorras. Saunalisi käib kümme-kond. Probleemiks on ka, et saunaõhtud kipuvad seal liiga pikaks venima. Sauna tulu valla eelarves on 600 eurot, kulud aga 6000 eurot. Samas on Simuna spordihoonet saunad alakasutuses. Üheks võimaluseks, mida arutati, on pakkuda avaliku sauna teenust edaspidi hoopis spordihoones.

Simuna spordihoonet ja osa koolist on elektriküttel. Koostamisel on energiaaudit, mille alusel saab otsustada, millisele küttele on kõige mõttekam edaspidi üle minna.

Arutleti ka ettevõtluse teemadel. Kuidas ettevõtlust elavdada ja ettevõtjaid siia meelitada? Väike-Maarjas tundub ettevõtlus praegu tõusulainele suunduvat. Kaarma kanalad alustavad tegevust, 8 kanalad on remonditud ja lähedavad käiku, see toob vallale juurde 5 töökohta. Kaarma tööstuspiirkonda plaanitakse uuenduslikul tehnoloogial

töötavat koostootmisjaama, mille projekteerimiseks käivad ettevalmited täie hooga. Baltic Agro AS, Vireen AS ja OÜ Pandivere L.T. on teinud käesoleval aastal suuri investeeringud, õppekeskuse vana võimla anti rendile automudelitega tegelejatele. Simunas on ettevõtlusega lood tagasihoidlikumad. Siiski on loota, et lähiajal saab tööle marjade külmuivatustehnoloogiale rajanev ettevõtte OÜ Freezdry. Töötuid on vallas praegu umbes 6%. Ettevõtluse arenedes võib tekkida hoopis tööjõu-

Üheks suuremaks murekohaks on Kiltsi rahvamaja põrand, mis paari aasta eest vammist kahjustatuna üles võeti. Kooskaimiskohaks on valla poolt välja pakutud Kiltsi mõisa, kuid kohalik rahvas pole seda mõtet seni omaks võtnud. Kiltsi mõis asub nii Kiltsi alevikust kui Vaost piisavalt kaugel, et seda vahemaad näiteks pimedas jalgsi läbida, liiati veel sügisel kui tee porine või talvel lume ja libedaga.

See osa elanikkonnast, kes kooli ega lasteaiaga seotud ei ole, ei pea Kiltsi mõisat omaks ning nemad arvasid, et vald on kogu oma eksisteerimise jooksul Vao küla ja kogu sealse ümbruskonna, peale Kiltsi mõisa, tähelepanu alt täielikult välja jätnud.

Erihooldekodu on Vaost välja kolimas, tõenäoliselt aprillikuus lahutakse siit lõplikult. UÜ Lipulaev, kes

ostis kogu hooldekodu kinnistu, plaanib siia rajada erihooldekodu asemele tavahooldekodu. Kas see ettevõtmine õnnestub ning kuidas ja millal tegevus käivitub ja kas see kohalikule rahvale ka töökohti annab, pole praegu veel teada.

Varjupaiga kolimine Illukalt Vaosse on üsna tõenäoline ning pole hirmu, et praegu AS-le Hoolekandeteenused kuuluvad korterid tühjalt seisma jääksid. Siit on pagulaste integreerimiseks nii keeleliselt kui kultuuriliselt loota koostööd nii Kiltsi koolil kui Väike-Maarja õppekeskusele.

Vao suurimaks probleemiks on vee- ja kanalisatsioonitrasside väga halb olukord. Need on vanad, vajuvad ühtelugu umbe ja vajavad kordategemiseks väga suuri investeeringuid. Kohapeal aga napib maksujõulist elanikkonda.

Soojavõlglasi on palju ja Vao Soojatööstuse Ühistu on suurt raskustes.

Vaos pole loodud ka majahühistuid ega ühisi, mis aitaks selle probleemiga kuidagi

järje peale saada. Sellest olukorrast aitaks paljusid välja ka võlgnike endi tõsisem suhtumine. Sotsiaallosakonna juhataja Ene Kinksi sõnul on ka toimetulekutoetuse kaudu nii mõnegi pere probleeme võimalik leevendada.

Arutleti, kuidas edasi. Lahenduste leidmiseks otsustati alustada valla vahendusel läbirääkimisi OÜ-ga Pandivere Vesi.

Valla 21. aastapäeval, 12. detsembril olid vallavalitsuses lahtiste uste tunnid. Siis oli huvilistel võimalik vallaametnikega vahetult kohtuda ning oma küsimuste ja ettepanekutega nende poole pöörduda.

Ilve Tobreluts

Kiltsi kooli füüsikaõpetaja täiendas end Genfis

Sel sügisel saabus Kiltsi Põhikooli matemaatika- ja füüsikaõpetaja Tanel Kümniku (25) elektronpostkasti rõõmustav teade, et ta on osutunud valituks teadusühingu CERN koolitusele. Kulud katab korraldaja, lisaks maksakse osalejatele kopsakat päevaraha. Füüsikaõpetajad laskisid end teaduskeskuses koolitada teise veerandi eelviimasel nädalal – ära sõideti 9. detsembril.

CERN ehk Euroopa tuuma-uuringu ühing, kes haldab maailma suurimat osakeste füüsika laborit, on korraldanud koolitusi varemgi. Eelmise koolituse toimus 2011. aasta oktoobris. Teadusühing loodi 1954. aastal ning ühinguusse kuulub 20 Euroopa riiki. Nende hulka ei kuulu Eesti ega ükski teine Baltimaa, küll aga kõik Põhjamaad ning suurem osa Euroopast.

CERNi nime kannab ka paar aastat tagasi loodud Genfi lähedal asuv hiidlaboratoorium, kus on ametis osalise või täisajaga peaaegu 4000 töötajat ning millega teeb koostööd ligikaudu 10 tuhat teadurit 113 rahvusest ning 608 ülikoolist ja teadusasutusest. CERNis on muuhulgas „sündinud“ World Wide Web ehk lühendatult www, mis on tuttav igale arvutikasutajale ja milleta oleks maailma tänapäeval raske ette kujutada.

CERNi selleaastasest koolitusest sai Tanel teada eelmisel kevadel füüsikaõpetajate päeval. Kuulnud, et on võimalik kandideerida, haaras ta n-õ härjal kohe sarvist. „Kandideerisin sinna ja lootsin parimat. Lõpuks tuligi e-kiri, kus teatati, et osutusin valituks,“ rõõmustas Tanel ega unustanud tänada ka kolleegi: „Tänu koolijuhile vastutulelikusele oli mul võimalik minna.“ Eestist käis end osakeste osas täiendamas 10 füüsikaõpetajat.

Koolitusele sõit tõi endaga kaasa ka ohvreid. Kuna õpilased õpetaja koolitusel oleku ajaga iseenesest matemaatika- ja füüsikaalaseid teadmisi ei

omanda, oli juba mitu nädalat materjali ette võetud ja koolitusnädala tunnid võtsid endale õpetajad, kes siiani oma ainetunde matemaatika- ja füüsikaõpingutele olid loovutanud.

Ehkki koolimajas visati nalja, et Tanel sõidab puhkusele, on asi pikutamisest ja linna peal jalutamisest kaugel. „Päevad olid sisustatud loengute ja

eksperimentidega,“ selgitas Tanel, „kui ma seda päevakava uurisin, siis vaatasin küll, et puhkamiseks aega ei jäägi.“

Lisaks põnevatele teadmistele osakeste füüsikast on Tanel rõõmus, et sai võimaluse kohtuda oma eriala asjatundjatega: „Sain suhelda eri maade füüsikaõpetajate ja teadlastega. See on kindlasti väga arendav.“

Loodetavasti mõjus reis Tanelile ja matemaatika-füüsikapaus lastele nii innustavalt, et spurditakse läbi viimase koolinädala võidukalt vaheajani peaaegu et osakeste kiirusel.

Tanelit küsitles
Mari-Vivian Laht

Ohutusseminar

Noorte hulgas levib riskikäitumine, mis omakorda toob kaasa õnnetusi, mis võivad lõppeda tõsiste tagajärgedega.

Minul ja õpetaja Mall Võhandul oli võimalus osaleda ohutusseminaril „Noored ja turvalisus“. See seminar oli väga vajalik ja huvitav. Käsitleti järgmisi teemasid: noored ja mürgistused, noored ja alkohol, uimastavad ained ja seadusandlus, riskikäitumine.

Lõpuks toimusid töötoad, kus arutati, mida saab kogukond ise ära teha. Arvati, et kõik saab alguse väikelapsest ja võimendub just murdeas. Me kõik peaksime õppima kaasinimese märkamist ja toetamist. Me kõik peaksime tegema koostööd.

Brigitta Luik
Kiltsi põhikooli 7. klassi õpilane

Hetk kokkusaamiselt Simuna rahvamajas. Foto: Ilve Tobreluts.

probleem.

Simuna vana koolimaja on päris pikka aega kasutuseta tühjalt seisnud ja laguneb. Katus vajab remonti. Majale ei osata uut funktsiooni leida. On mõeldud haridusmuuseumi rajamisele, aga selle mõtte teostamiseks on aktiivseid eestvedajaid vaja. Kui eestvõtja leiduks, ei tundukski see idee vahest väga utoopilisena. Otsustati esmalt selgitada, kui palju läheks maksma vana koolimaja katuse n-õ hädaremont, et see hoone lagunema ei hakkaks. Tühje ja kasutuseta seisvaid hoonet on Simunas aga teisigi.

5. detsembri õhtul kogunes Vao päevakeskuses toimunud kohtumisele kümme-kond kohalikku elanikku.

Vaos toimus kohtumine päevakeskuse ruumides. Foto: Ilve Tobreluts

Vallapoolsed investeeringud siia piirkonda on peamiselt seotud Kiltsi mõisa ja Kiltsi kooliga.

Sel suvel näiteks panustati 66 000 eurot Kiltsi mõisapargi I etapi töödesse. Samuti suudeti sellel aastal mõis turistidele viiel päeval nädalas lahti hoida. Ka Vao tornlinnus kui turismiobjekt vajab ekspositsiooni huvitavamaks ja sisukamaks muutmiseks investeeringuid.

Vaoski on astunud samme elukeskkonna parendamiseks. Ettevõtja (OÜ Sternhill) on panustanud hobusekasvatusele ja ratsasporditraditsioonide taastamisse. Vana mõisatall on saanud uue hingamise ning sealne ümbrus on tundmatusest muutunud.

Vao probleemid on aga hoopis teiselaadsed kui nad on seda Simunas.

Kes minevikku ei mäleta, elab tulevikuta

Juhan Liiv

See sügavaltvine maa,
need lumelaised puud,
see õhtusinise lumi
ja need pilved
täis loojuva päikese värve...

Hoian oma kodu süles
põlvede peal,
koduakende väikesed tuled
veel silmade ees
ja leiva-ahju kuumad söed –
nad hõõguvad veel...

On olnud sõjad ja taudid
ja võõraste võim.
Kuid rahvas, ta kombed ja keel
nad alles on veel –
meile hoida
ja edasi viia siin elu...

Kestvat õnne ei ole,
on õnnelikke hetki.
Õnnelikud, murelikud,
harilikud, mõtlikud –
inimelude hetked...

Suur õnn ja suur kurbus.
Kes õnnelikke hetki
suudab endas alles hoida,
et nad ei kao
nende harilike murelike
pahupidi päevade sisse...

Need luuleread on kirjutanud õpetaja-pensionär Salme Heinla.

Meil kõigil on hulk mälestusi lapsepõlvest, kooliaastatest ja edasistest elust ning vanemate ja nende vanemate, sugulaste ja sõprade meenutusi oma elust.

Aastatuhande vahetusel mõtiskles kirjanik Maimu Berg: „...või ei märkagi me oma igapäevases kiirustamises ja askeldamises, et aastaring hakkab täis saama, pole aega peatuda mõtisklemiseks saajandi, aastatuhande lõpu tähendusrikkuse üle ...

...aastatuhande lõpu lähedus paneb meid selgemini tundma, kui kiiresti tegelikult aastad lähevad.”

Vanemad eestlased on elanud mitme riigikorra ajal, läbi on tehtud revolutsioone, sõdu, kannatatud puudust, aga ka rõõmustatud, kui riigil ja rahval on hästi läinud.

Ühes mälestusteraamatu eessõnas on kirjutatud: „Inimesele on vaja oma lugu, rahvale on vaja oma lugu. See võib anda inimesele tagasi tema enda elu tervikteadmise, rahvale tagasi tema mineviku, nii ajaloo suuruse ja vägevuse kui ka sügava valu ja läbielatud hirmu.”

Tõnu Tepandi on kirjutanud: „Eestlaste lugu on kõigepealt tarvis eestlastele endile, et saada avaram vaade praegusele Eestile, riigi arengu tagasilöökidest, probleemide mõistmiseks ja lahenduste leidmiseks. Eesti lugu annab ka raskuste talumise võime. Meil on varuks meie oma lood ja müüdid.”

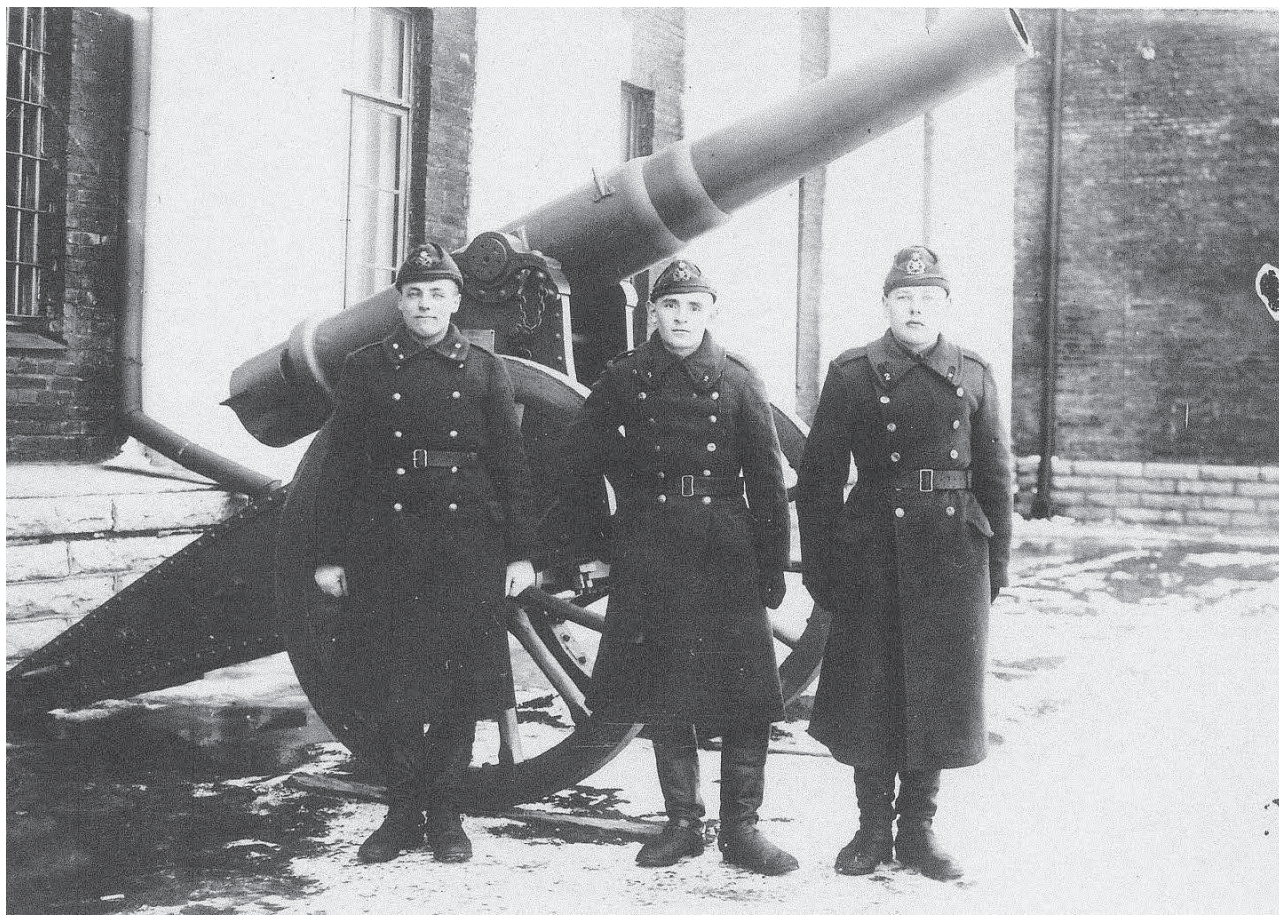
Oleme kuulnud oma vanemate ja vanavanemate lugusid minevikust, kuid õigel ajal ei taibanud küsida siiski kõike, mida praegu kindlasti teeksite ja paneksime paberile või salvestaksime - tol ajal aga paljud tänapäevased vahendid puudusid. Peaksime mõtlema nende leidmistele, mis meid läbi sajandite on toonud tänasesse päeva.

Ühendus „Memento” korraldas selle aasta kevadel Väike-Maarja seltsimajas

ja Rakvere teatrimajas oma koosolekuid, kuhu olid kutsutud ka õpilased. Ühenduse tegevusest rääkis esinaine Aino Kiiver. Rääkisins siis Väike-Maarjas oma isa Andrese, tädimehe Jakob Tiileni ja lell Enn Kalveti elulugudest, põhiliselt sõjaajast ja sellele järgnenust. Ühel varasemal mentolaste kohtumisel õpilastega selgus, et nad ei ole lugenud A. Solženitsõni, V. Suvorovi ja Bunitši teoseid (küsisin seda venekeelselt tüdrukult). Samal kohtumisel tegi

valvama Vene sõjavange. Ka isal tuli Simuna koolimajas vange valvata. Paar aastat hiljem (ilmselt 1943. aasta suvel) ladus isa ühel suvepäeval viljakotid vankrile ja sõitis Simuna poole veskisse, kuid 200 m kaugusel kodust peatas Saksa ohvitser selle sõidu ja kamandas sõdurite rühmaga Kiltsi raudteejaama sõitma. Tuli kotid kodus maha laduda ja sõjaväelase käsku täita.

Järgmisel aastal pärast märtsipom-

Andres Kalvet (keskel) Eesti Kaitseväes Rakveres. Foto: Erakogu.

ettekande Vinni-Pajusti Gümnaasiumi vilistlane Mirjam Pooland oma vanaisa Enn Tarto elust ja võitlusest. Ta rääkis vanaisa vangistamisest – kokku kolm korda ja 32 aastat. Põhjuseks toodi nõukogudevastane tegevus. Vangipõlves söödi rohtu, ohakaid, nõgeseid ja Eestist saadetud küüslauku – aitas hammaste logisemise vastu.

Ka minu isa pidi vangipõlves n-õ lisatoitu hankima loodusest – võilill ja eespool mainitu, aga ka usse sai lõkkes küpsutada.

mitamisi tuli käsk minna Tallinna varemide koristama – muidugi koos hobusega ja oma tööriistad kaasa võtta. Eelmise, 1943. aasta detsembri keskel põgenes isa vend Enn Soome. Ka isa ähvardas sõjaväkke võtmise.

Ega läinudki palju aega pärast kevadisi töid ja Tallinnas Estonia teatri varemide koristamist, kui ühel ööl tuli kohalik politseinik koos kahe püssimehega (omakaitsemehed nagu isagi – üks vähemalt isa koolivend) ja viidi vangi – esialgu Avanduse vallamajja. Tädimehe hilisemast jutust selgus, et mehed olla öelnud: „No ega me teid ei tahaks viia, aga käsk on selline. Me ei saa muidu ära minna kui peame teid kaasa võtma.” Tädimees Jakob Tiilen vastanud: „Eks te peate käsku täitma ja mis meil üle jääb – peame siis tulema.”

Avanduse vallamajas oli esialgu üsna vaba olemine – naised töid isegi süüa. Kuid edasi viidi vangid Rakvere vanglasse ja sealt Kuremäe kloostri ette ehitatud vangilaagrisse. Vangid käisid metsatööl, kuni 1944. a

lahingud sundisid sakslasi laagrit likvideerima. Tädimehe jutu järgi aga toimus peaaegu igal ööl mahalaskmisi. Need ohvrid olid põgenemist üritajad ja ka isa sattus pärast teritatud kirve padja alla peitmist (selle avastas õine kontroll) surmamõistetute kambris. Siis aga tuli käsk laagri likvideerimiseks ja algas rännak Simuna-Rakke suunda.

Metsade vahel hüppasid paljud mehed rivist välja ja pääsesid. Ka isa ja tädimees kasutasid Moora küla lähedal

juhust ja põgenesid. Lõpuks jõuti Võivere kodutallu. Tädimees läks majast eemal oleva sauna juurde, kui üle raba tuli Vene lennuk. Tuli ruttu varjuda, aga kuhu? Lennuk kallutas ühele poole ja tuli ennast teisele poole sauna pikali visata, sest kuulipilduja valang tabas seinu ja katust. Sellega aga lugu ei lõppenud, sest lendur otsustas – ohver tuleb tappa. Tädimees jälgis aga jälle, kummale poole lennuk kaldub, tabas õige poole ning pääses. Samal

tavaline paljukasutatud võte). Jakob sosistas isale: „Jookseme kahte lehte – teine teisele poole, kui tulistama hakkavad!” Siis aga ilmus väike ülemus, ilmselt seersant ja hõiskas vene keeles: „Ära tulista, meil on töölisi vaja!” Järgnes teekond Pärnu – lennuvälja parandamiseks, sealt Tallinna ning lõpuks Volosovo vangilaagrisse nr 300. Koju sai saata kirju, mis tuli aga vene keeles kirjutada, et ülemused teaksid, mida vangid sealsest elust arvavad (loomulikult ei saanud tõe paberile panna). Üks valvesõdur kamandas isal saapad jalast võtta ja asemele andis oma paar numbrit väiksemad. Ei jäänud muud, kui kilukarbi kaanega saadud kirsasaabaste ninaosa katki hõõruda ning varvaste külma ja lumekaitseks lapid ümber mässida. Nii tuli talv otsa mõne kilomeetri tagant metsast palke või propse välja vedada. Suvel oli veidi kergem, sest loodus tuli appi – aitasid mõned söödavad juurikad, taimede lehed ja ka väiksemad loomad (lõkkes praeti usse!). Ka järgmine talv (1945/46) oli metsatöö, kuid juba suveks oli tervis läbi ja järgnes laatsaret (sõjaväe haigla). Lõpuks kahanes kehakaal 70 kg-lt 42 kg peale ja koos teise Rakvere kandi mehega tõsteti isa kandraamiga rongi vagunisse. Rakvere jaamas tõsteti mõlemad mehed ooteruumi, kus isa naaber surigi. Vaevu häälitsedes sai isa piletimüüjale teatada Tartu tänaval elava õemehe isa – Joosep Kuuse aadressi, kes viis isa mõneks ajaks enda poole. Teade jõudis lõpuks kodusteni ja vanaisa Jüri Kruhbberg sõitis hobusega Rakverre. Vankriga ei tohtinud minna, sest see oleks liigselt raputanud. Mäletan seda lumevaest aega kui vanaisa jõudis koju tagasi. Mitu kuud (2 või 3) söödeti isale põhiliselt puljongit või muud lahjat toitu – tugevam kraam oleks tähendanud surma. Esialgu võeti kuded, lõpuks ka viletsamad kanad. Aprilli lõpuks (1947) kosus haige mees juba niipalju, et läks põllule äestama.

Veidi jättis see nõukogude võim aega oma talutöödeks, kuid lõpuks 1950. a tuli ikkagi „vabatahtlikult” kolhoosi astuda – eelmisel aastal maksis isa 17000 rubla selle eest, et ei astunud 1949. a kolhoosi. Edasi hoiatati - järgneva aasta maks on juba 35 000 rubla ja see käis juba üle jõu. Isa töötas talimehena kuni pensionieani, kuid 1974. a sõitis sovhoosi purjus traktorist talle otsa ja ainult üks jalg jäigi liikumiseks. Tema elutee lõppes 1986. aastal. Tädimehe Jakob Tiileni vangipõlv kestis umbes sama kaua, kuid tislarina sai ta kergema töö peale.

Jüri Kalvet

Kiltsi kool esines edukalt kodanikupäeva viktoriinis

Haridus- ja Teadusministeerium ja Integratsiooni ja Migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed on juba 10 aastat korraldanud üldhariduskoolide VII – XII klassi ja kutsekoolide õpilaste internetipõhist kodanikupäeva viktoriini. Selles on osalenud üle 30 000 noore ja vastused on saanud 520 mitmekülgselt ning korrumatut küsimust.

Viktoriini 10. aastapäeval avati viktoriin nädalaks ajaks. 26. novembrist kuni 2. detsembrini oli kõigil huvilistel võimalik viktoriiniküsimustele vastata.

Tänavuses kodanikupäeva viktoriinis osalesid edukalt Kiltsi Põhikooli õpilased ja õpetaja Kati Hiir.

Eriti hästi läks 8. klassi õpilasel Minna Jooril, kes maakonnas tuli 171 osaleja hulgas 57 punktiga (65 võimalikust) 2. kohale, jäädes kahe punktiga alla vaid Rakvere Reaalgümnaasiumi õpilasele Marleen Allemannile. Tublid

osalejad olid ka Kiltsi kooli 9. klassi õpilased Richard Lätt, Karl Zibo ja Kita Kiisküla.

Viktoriini üldarvestuses tuli Minna Joor aga 8. klasside õpilaste seas väga kõrgele 4. kohale.

Lisaks õpilastele said ka kõik teised huvilised oma teadmised viktoriiniküsimustele vastamisel proovile panna. Kiltsi põhikooli õpetaja Kati Hiir sai siin 58 punktiga meie maakonna vastanutest parima tulemuse.

Kokku oli kodanikupäeva viktoriinis 3680 osalejat.

Lähemalt saab viktoriinitulemustega tutvuda:

<http://viktoriin.meis.ee/kodanikupäeva-viktoriin-2012/tulemused>

Kiltsi Põhikooli direktor
Merje Leemets

Väike-Maarja Gümnaasiumis käis külas olümpiasangar Heiki Nabi

30. novembril korraldas spordiajakirjanik Tiit Lääne Väike-Maarja Gümnaasiumi õpilastele kohtumise olümpiasangar Heiki Nabiga.

Londoni olümpiamängude hõbemedalimeest oli õppekeskuse saali kuulama tulnud väga palju õpilasi algkoolist gümnaasiumini, nii et osa väikseid maadlushuvilisi istus lausa põrandal. Aga seda lähemal nad spordikuulsusele olid ja seda kiiremini jõudis nendeni hõbedane olümpiamedal, mida sportlane kõigil vaadata, katsuda ja soovi korral kaelagi riputada lubas.

Alustuseks rääkis Heiki Nabi sellest, kuidas sai alguse tema sportlastee. Väikesest Hiiumaa külast pärit poisina meeldis talle juba varases nooruses sporti teha, alustades kergejõustikust ja lõpetades pallimängudega. Ka maadlusega tegi ta tutvust juba Hiiu maal, aga tõsisemalt hakkas treenima Audentese Spordigümnaasiumis, kuhu ta tänu treener Tiit Madalvee soovitusel õppima läks. Seal asus ta tegelema vabamaadlusega, mis talle väga meeldima hakkas ning võitegi tõi. Pärast vabamaadluse treeninggruppide likvideerimist pidi ta aga tegema otsuse, kas

üle minna kreeka-rooma maadlusesse või jätkata hoopis teises koolis. Nabi otsustas esimese valiku kasuks, mis on ka ennast õigustanud. Lisaks oma sporditee algusele rääkis olümpiahõbe ka erinevatest võistlustest, missuguseid saavutusi senise karjääri jooksul olnud, vabamaadluse ja kreeka-rooma maadluse erinevusest ja muidugi kõige tähtsamast – Londoni olümpiast.

Pärast sisukat juttu ja küsimustele vastamist tuli autogrammide jagamise aeg. Kuulsa sportlase autogrammi sai iga soovija olümpiasangari fotoga postkaardile. Aga oli ka neid õpilasi, kes olid autogrammi jaoks ettenägelikult kaasa võtnud spordiraamatu.

Kehalise kasvatusõpetajad näitasid seejärel külalistele ka spordihoone maadlusaali, mille kohta Heiki Nabil oli vaid kiidusõnu. Ta leidis, et Väike-Maarjas on maadlustreeninguteks väga head tingimused. Spordihooone maadlusaali seinale jättis ta aga autogrammi, mis jääb innustama noori, kes seal treenimas käivad.

Thomas Tammus

gümnaasiumi 11. klassi õpilane

Olümpiahõbe Heiki Nabi gümnaasiumi noormeeste huviorbiidis.
Foto: Ly Ipsberg.

VALLA MEISTRIVÕISTLUSED

Koroona, II etapp

Osa võttis 7 võistlejat.

Meeste arvestuses olid kolm paremat:

1. Ain Pentjärv
2. Mihkel Reiss
3. Raul Oja

Poisid:

1. Geijo Savolainen
2. Robert Saage

Võrkpall

Osa võttis kolm võistkonda: Simuna,

Triigi, Väike-Maarja. Võitja võistkond sai medalid ja karikad, teisele ja kolmandale kohale tulnud said diplomi. Võistkondlik paremusjärjestus oli järgmine:

1. Väike-Maarja (Aivar Püvi, Kunnar Püvi, Rivo Täheste, Rainer Teidla, Ergo Eesmäe, Mihkel Niinemets, Tõnis Niinemets)
2. Triigi
3. Simuna

Harjuta Terviseks!

Punkitseis 10. detsembri seisuga:

1. Heino Külanurk (Väike-Maarja) 1134 osalusorda, 113 boonuspunkti.
2. Urve Tobreluts (Väike-Maarja) 987 ok, 98 bp.
3. Kalle Tobreluts (Väike-Maarja) 980 ok, 98 bp.
4. Aino Saaremäel (Väike-Maarja) 905 ok, 90 bp.
5. Viivi Kahr (päästekool) 773 ok, 77 bp.
6. Halar Klaas (Väike-Maarja) 534 ok, 53 bp.
7. Heino Lambing (Väike-Maarja) 504 ok, 50 bp.
8. Öie Lambing (Väike-Maarja) 503 ok, 50 bp.
9. Mare Soovik (Maiximar) 390 ok, 39 bp.
10. Viia Kiik (Väike-Maarja) 372 ok, 37 bp.
11. Mall Lepiksoo (Väike-Maarja) 274 ok, 27 bp.
12. Malle Kask (Väike-Maarja) 267 ok, 26 bp.
13. Reet Soidla (Väike-Maarja) 263 ok, 26 bp.
14. Riina Jalast (VMG) 255 ok, 25 bp.
15. Urve Kalda (Väike-Maarja) 188 ok, 18 bp.
16. Annela Laidre (Väike-Maarja) 184 ok, 18 bp.
17. Kessu Sulev (Simuna) 167 ok, 16 bp.
18. Ene Aabo (Väike-Maarja) 150 ok, 15 bp.
19. Ele Kivisaar (Väike-Maarja) 146 ok, 14 bp.
20. Siiri Bork (Väike-Maarja) 145 ok, 14 bp.
21. Kätlin Timuska (Väike-Maarja) 125 ok, 12 bp.
22. Airi Einsalu (Maarjalill) 121 ok, 12 bp.
23. Kadri Dieves (Väike-Maarja) 117 ok, 11 bp.
24. Sirle-Inga Kuldväli (Väike-Maarja) 116 ok, 11 bp.
25. Rita Soidla (Väike-Maarja) 113 ok, 11 bp.
26. Ira Münter (Ilmandu) 104 ok, 10 bp.
27. Marina Rüütel (Joosand) 95 ok, 9 bp.
28. Peeter Kahr (Väike-Maarja) 68 ok, 6 bp.
29. Heete Ausmeel (TÜ) 64 ok, 6 bp.
30. Regina Kask (Väike-Maarja) 63 ok, 6 bp.

Väike-Maarja gümnaasiumi korvpallipoisid tulid maakonna meistriks

Rakvere spordihallis selgitasid Lääne-Virumaa korvpallimeistrid maakonna kuue kooli seitsmendate klasside korvpallimeeskonnad.

Finaalis kohtusid Väike-Maarja gümnaasiumi ja Rakvere põhikooli pallurid. Väike-Maarja poisid said oma treeneri Vaido Rego ja õpetaja Tauno Tihti ju-

hendamisel ülekaaluka võidu skooriga 48:8.

Lääne-Viru meistriks tulnud Väike-Maarja gümnaasiumi meeskonnas mängisid Remo Murumaa, Kerdo Kivivare, Sten Saaremäel, Jaagop Janson, Marti Alt, Martin Ojamaa, Ander Talu ja Henri Matikainen.

Maakonna korvpallimeistrid medalite ja karikaga.

Valla parima sportlase valimise juhend

Valla parim sportlane valitakse vallas elavate, töötavate või üldhariduskoolis õppivate 18aastaste ja vanemate elanike hulgast. Detsembrikuu lehes ilmub parima sportlase valimise juhend, kus kuulutakse välja mööduva aasta parima mees- ja nais sportlase, parima spordiaktivisti, sportlikuma perekonna, parima võistkonna ja aasta treeneri konkurss.

Nominente võivad esitada kõik valla elanikud. Esildis peab olema kirjalik, mis tuuakse kas Väike-Maarja spordihoone administraatori juures olevasse valimiskasti, viiakse Triigi spordihoone juhataja või Simuna spordihoone juhataja juures olevasse valimiskasti, või saadetakse oma eelistus e-postiaadressile ants.pk@v-maarja.ee

Nominentide 2012. aasta kuni viis paremat tulemust ilmub jaanuari kuu vallalehes. Samuti saab infot Väike-Maarja, Triigi ja Simuna spordihoonest, Väike-Maarja valla kodulehelt ja Väike-

Maarja spordihoone kodulehelt. Nominentide tulemustega leht saadetakse rahvaspordiklubi juures tegutsevate osakondade liikmetele.

Parim sportlane valitakse järgmiselt:

- Valimisi viib läbi viieliikmeline komisjon.

- 5 päeva enne parimate väljakuulutamist tuleb komisjon kokku, loeb hääled üle, vormistab vastava protokoll ja rohkem hääli saanu kuulutatakse valla parimaks omas klassis.

- Probleemide tekkimisel on viimane otsustamisõigus valimiskomisjonil, kes eriarvamuse tekkimisel teeb oma valiku lihthääletamise teel.

Valla parim mees- ja nais sportlane, parim spordiaktivist, sportlikum perekond, parim võistkond ja aasta treener kuulutatakse välja 2013. aasta Eesti Vabariigi aastapäeva tähistamise üritusel.

Maadlus-uudiseid

24. novembril toimusid Põltsamaal Eesti meistrivõistlused vabamaadluses õpilastele.

Väike-Maarja Rahvaspordiklubi noormaadlejad olid esindatud antud võistlusel kolme noormaadlejaga. Meie poiste maadlusega võib igati rahule jääda, sest tihedas konkurentsias saavutati järgmised kohad:

1. koht Holger Toots, Simuna kool
3. koht Andris Pent, Simuna kool

11. koht Kuldar Kangur, Väike-Maarja gümnaasium

Meeskondlikult saavutasime 22 võistkonna seas 9. koha.

Holger Toots on nüüd selle aasta Eesti meister nii klassikalises- kui vabamaadluses.

Eesti Sumoliit nimetas selle aasta parimad sumotorid. Parimaks meijuunioriks tunnistati Eesti juuniori- de absoluutne meister, Väike-Maarja Gümnaasiumi XI klassi õpilane Jõrgen Kivila.

Eesti parim sumojuunior Jõrgen Kivila. Foto: Lembit Kalter.

Maadlusklubi tänab kõiki, kes maadlust on toetanud ning soovib ilusat jõuluaega ja head koostööd uuel aastal!

Lembit Kalter

maadlustreener

Sisesõudesarja I etapp

EMT sisesõudesarja I etapp 6000 m peeti Ida-Virumaal Maidla spordihoones.

Meeste 60+ vanuseklassis võitis Toivo Zoova ajaga 23.43,1, kes on paarisarulise senioride maailma-meister. Teise koha saavutas Väino Stoltzen Väike-Maarja RSK-st ajaga 24.33,9. Kolmanda koha sai Anatoli Männi, ajaga 25.25,2.

Väino Stoltzen

Kiltsi koolis tähistati jäätmetekke vähendamise nädalat

17.-25. novembril tähistati üle kogu Euroopa jäätmetekke vähendamise nädalat. Meie tähistasime seda oma koolis 20. novembril prügiloomade näitusega ja tegime ka ettekande jäätmete teemal. Õpilaste meisterdatud prügiloomad pidid iseloomustama kuidagi ka klassi. Oma ettevalmistusi alustasime jäätmenädalaks varakult. Kunsti tundides tegime mahlapakki-dest rahakotte. Teised klassid tegid prügist ehteid, lauamänge, pliiatsitopse ja palju muud. Arvutitunnis tegime oma klassiga jäätmete kohta esitluse. Tahtsime ka teistele õpilastele õpetada, kuidas vähem jäätmeid tekiks. Et vaadata ümbrust võõra pilguga käisime Kiltsis pildistamas ja uurimas, kui palju on rämpsu maha loobitud ja kus asuvad prügikastid.

Kõige rohkem meeldis meile prügist oma klassi esindavat prügikolli meisterdada. Tema nimi on Tiit Robot ja ta on sama suur kui väike poiss. Tiit

Roboti tegemine oli nii: teipisime kasikonservipurgid jalgadeks, coca cola pudelid käteks, pappkasti mustas prügikotis kehaks, sininise katkise palli peaks, munakarbid prillideks ja ninaks, traadi habemeks ja tühja silikoonipurgi juusteks. Tiitu meisterdades tekkis ka lugu, mis jutustas prügikolli kurvast saatusest ja keerulistest peresuhetest. Tiit on meil siiani klassis ja võtab osa kõikidest tundidest.

Teiste klasside prügikollidest meeldisid meile esimese klassi võimas prügimadu ja üheksanda klassi prügikoll. Prügimadu oli nii suur, et kõik kaheksa esimese klassi õpilast pidid seda ühiselt kandma ja taltsutama. 9. klassi prügikollil olid Nike tossud, kõrvaklapid ja pirn peas. Natuke oli prügikollile ka mälu teibitud, aga see ei

pidanud hästi töötama ja pirn pidi pealael ka harva süttima.

Meile meeldis tähistada jäätmetekke vähendamise nädalat.

Kiltsi põhikooli 5. klass

Kiltsi kooli 5. klassi õpilased koos oma prügikolli Tiit Robotiga. Foto: Merje Leemets.

ISSN 1736-9851

9 771 736 985 015

Südamlik tänu kõigile, kes meie kallist ema ja vanaema

MAIE DANILAST

saatsid viimasel teekonnal ja tema kalmu

katsid pargade ja lilledega.

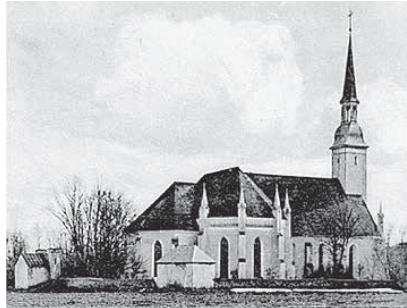
Omaksed

Koguduste teated**Väike-Maarja koguduses****Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00**

Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>. Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses**Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.**

Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450. Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et> Kilti osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub igal teisipäeval kell 18.00 Kilti raamatukogus.

Simuna koguduses**Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.**

Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:
Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Jõuluaja jumalateenistused**Väike-Maarja kirikus:**

24. dets kell 16.00 Püha Jõuluõhtu jumalateenistus
25. dets kell 12.00 I Jõulupüha jumalateenistus
26. dets kell 12.00 II Jõulupüha jumalateenistus
31. dets kell 16.00 Vana-aasta õhtu jumalateenistus. Lahkunute mälestamine

tus. Laulab Rakke Naiskoor

25. dets kell 14.00 I Jõulupüha jumalateenistus
26. dets kell 14.00 II Jõulupüha jumalateenistus
31. dets kell 18.00 Vana-aasta õhtu jumalateenistus. Lahkunute mälestamine

Avispea kirikus:

24. dets kell 18.00 Püha jõuluõhtu jumalateenistus

Simuna kirikus:

24. dets kell 18.00 Püha Jõuluõhtu jumalateenistus

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus, Pikk 7, 46202 Väike-Maarja, tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja:

Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa, Reet Eesmäe, Hans Kruusamägi. Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5. kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil:

ilve.tobreluts@v-maarja.ee,

tel 329 5759.

Toimetust võib tekstide lühendada. Toimetust ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS, Pargi 27F, 41 537 Jõhvi. Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal. Tiraaž 1000 eksemplari. Tasuline 0,20 eurot

*Su tugev elutahe väsis
ja raske haigus murdis elupuu...*

Mälestame alati elurõõmsat, töökast ja kauaaegset seltsielust kaasalööjat

MAIE DANILAST

Avaldame siirast kaastunnet lähedastele.

Simuna Rahvamaja, eakate klubi Elurõõm ja tantsurühm Tüdrukud

Algavad inglise keele kursused edasijõudnuile

Jaauarikuu teises pooles algavad Väike-Maarjas inglise keele kursused edasijõudnuile.

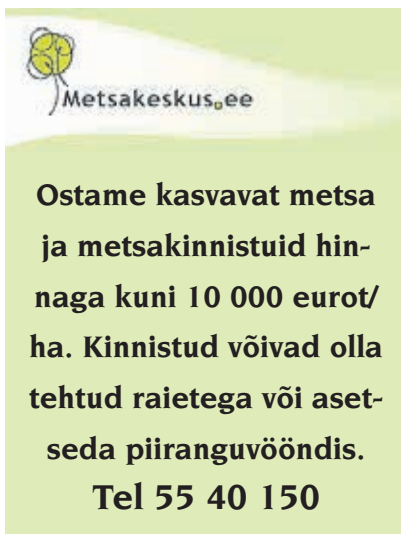
Kursuse maht on 20 akadeemilist tundi, koos käiakse kümnel korral. Kursuse maksumus on 50 eurot. Täpsed kokkusaamise ajad ja koht selguvad jaauarikuu alguses.

Osalemissoovist andke palun teada e-posti aadressil ilve@v-maarja.ee

Kohalik põllumees võtab rendile või ostab põllumaid.

Headel tingimustel hea hind. Soovi korral ettemaks.

Kontakt **Rein Miller** telefonil **5392 6640**

Ostame kasvavat metsa ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha. Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel 55 40 150

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Aeg, ära nii meeletult ruttu,
täna hetkeks peatu sa teel.
Täna luba mul naerda ja nutta,
hinges noorena tunda end veel ...*

Jaauar

95 Laine Rohtmets – 13. jaauaril
93 Hilda Lumiste – 23. jaauaril
92 Linda Põllusaar – 16. jaauaril
90 Aino Martsepp – 1. jaauaril
90 Aino Õunapuu – 4. jaauaril
89 Hilda Koppel – 29. jaauaril
84 Uno Toomsalu – 10. jaauaril
84 Heino Kokkuta – 20. jaauaril
83 Malle Pärnaste – 18. jaauaril
83 Aino Markelova – 31. jaauaril
82 Vake Metspõld – 6. jaauaril
82 Johannes Ehasu – 8. jaauaril
82 Uno Tiimus – 18. jaauaril
82 Lembi Krutto – 27. jaauaril
81 Evald Villbach – 16. jaauaril
81 Virve Soosaar – 26. jaauaril

80 Erika-Lea Metsalu – 1. jaauaril
80 Meri Hindrekus – 1. jaauaril
80 Liivia Sahl – 3. jaauaril
80 Helgi Selgmäe – 16. jaauaril
80 Õie Velt – 25. jaauaril
80 Anna Tealane – 26. jaauaril
75 Reet Themas – 8. jaauaril
75 Jaan Viikberg – 10. jaauaril
75 Gennadi Mihhailov – 12. jaauaril
75 Jaan Liivamägi – 16. jaauaril
75 Helju Nurk – 19. jaauaril
75 Salme Kalgi – 31. jaauaril
70 Aino Johannson – 5. jaauaril
70 Valli Liivak – 8. jaauaril
70 Reet Ruuven – 23. jaauaril
70 Tamara Nikolajeva – 30. jaauaril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Mia Liseth Toots – 28. novembril
Lisandra Kõo – 29. novembril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Mälestame

Kalju Jõerand
Alvin Kallivere
Maie Danilas

09.08.1940 – 26.11.2012
07.08.1927 – 29.11.2012
29.03.1941 – 04.12.2012

*Elust, ilust igaveseks,
ära päriseks ...*
Marie Under

Detailplaneeringu kehtestamine

Väike-Maarja Vallavolikogu 29.11.2012 otsusega nr 34 kehtestati Väike-Maarja vallas Ebavere külas asuvate Tehase (katastritunnus 92702:004:1510), Paemurru (katastritunnus 92702:004:1421), Alajaama (katastritunnus 92702:004:1432) ja Lõuna (katastritunnus 92702:004:0121) katastriüksuste ligikaudu 10 ha suurusele maa-alale koostatud detailplaneering.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on soojuse ja elektrikoostootmisjaama rajamine. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimus ajavahemikul 09.11.-23.11.2012. Avaliku väljapaneku ajal ei esitatud planeeringu kohta ettepanekuid ja vastuväiteid.

Diana Seepter
maanõunik

Ostan hea hinnaga

erinevaid kodumasinain (pesumasinatest-mikseriteni) ja muud majapidamises seisma jäänud trāni:

potid, pannid, võrkaiad, jalgrattad, tsiklid, autoromud, traktorid, kombainid, kārud, seadmed, konstruktsioonid, tūnnid jms (seisukord pole oluline). Transport, vedu ja demontaaž **TASUTA**. Tehing kohapeal, ei mingit ootamist. Rohkem infot tel **5894 7301**

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi 1, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid **URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:**

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **11. jaauaril kell 9.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**